

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenként kétszer, csütörtöken és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

200 holdig	15 pengő
500 "	30 "
1000 "	60 "
2000 "	90 "
3000 "	120 "
azon felül	150 "
Előfizetésdíjak, szövetkezetek, vállalatok	90 "
Egyéb tagok részére évi tagdíj	10 "

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelése alatt
A szerkesztésért és kiadásért felelős:
Buday Barna főszerkesztő.
Szerkesztő: **Rothmeyer Imre**

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: Aut. 886-05

Előfizetési árak:

A m. kir. földművelésügyi minisztérium által időnként kiadott „Rádió gazdasági előadások” című füzettel együtt.

OMGE-tagoknak:

Negyedévre	6 pengő	Negyedévre	10 pengő
Félévre	11 "	Félévre	18 "
Egészévre	20 "	Egészévre	32 "

Előfizetőnek:

Külföldre a fenti árak és a postaköltség előfizetést csak naptári negyedévekre fogadunk el

Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telef.: Aut. 899-82

TARTALOM:

- „Hangya” szövetkezetek jubileumi kongresszusa. (Csernay Ödön.)
- A szakoktatás mostoha gyermekei. (Mayer Béla.)
- Kör- és kartervöknek ellenálló növényfajták tenyésztésének új útja. (Krausz Ernő.)
- Bet- és legelőgazdaság. (Könyv József.)
- A tengerimoly elleni védekezés. (Liptay Jenő.)
- Lábasvetés a sertéshizlalásnál. (e. D. B.)
- A sertéstenyésztés jövedelmzés ge. (Fáy Zoltán.)
- Burgonyakivitelünk hibái. (vidék K. Takács Gyula.)
- Megfört nt a hízalási hitel kiutalása.
- Tegyes közlemények.
- Társaság, kereskedelem.
- Szerkesztői üzenetek.

Beszű-terjük

Apunk küldését mindazoknak az előfizetőinknek, kiknek előfizetése **mult hó végéig** lejárt és azt **1. hó 22-ig nem utíjták meg.** Tisztelettel kérjük tehát előfizetőinket az előfizetési díj **azonnali beküldésére**, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be. Az előfizetési díjat **ugymazon cím alatt** kérjük **beküldeni**, mint **amely címen a lap jár.**

Előfizetési árak:

1 évre	32 pengő
félévre	18 "
negyedévre	10 "
OMGE-tagoknak a tagsági díjon felül:	
1 évre	20 pengő
félévre	11 "
negyedévre	6 "

A kiadóhivatal.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYE.

Meghívó.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület **műszaki bizottsága**

Felsőduinántali Mezőgazdasági Kamarával és a Győr-útki Földművelők Egyesületével karöltve, november hó 18-án és 8-án Győrött tanulmányi szemlékkel kapcsolatosan

gyűlést

amelynek programja a következő:

November hó 7-én (szerdán) indulás Budapestről a keleti pályaudvarról a reggel 7 óra 20 perckor induló gyorsvonattal. Érkezés Győrbe 9 óra 44 perckor.

Délután 10 órakor a gyűlés megtartása a vármege gyűléstermében a következő tárgysorozattal:

1. **Megnyitó beszéd**, tartja Németh Károly dr. udvari tanácsos, főispán, a Győrvidéki Földművelők Egyesületének elnöke.
2. **Üdvözlések.**
3. **Állásfoglalás a benzín áremelése tárgyában.** Előadó Rothmeyer Imre m. kir. gazd. tanácsos, OMGE titkár.
4. **Időszervi kérdések a gépszántás köréből.** Előadó: Góth László m. kir. kormányfőtanácsos, jószágigazgató.
5. **A gazdák és a kenőolajok.** Előadó: Thamm István okl. gépészmérnök, műegyetemi adjunktus.
6. **Hozzászólások.**
7. **Elnöki záróbeszéd.** Tartja: Szabó Gusztáv dr. műegyetemi ny. r. tanár, az OMGE műszaki bizottságának elnöke.

1 órakor társasébed a „Fehér hajó” étteremben. Délután 14 óra 30 perckor indulás a pillingerpusztai Lándter-féle szeszgyár és gazdaság megtekintésére. Este 20 órakor közös vacsora a Royal-szálloda éttermében.

Éjjelezés a Royal- és a Fehér hajó-szállodákban. November hó 8-án (csütörtök) délelőtti tanulmányi szemlék. Indulás reggel 8 órakor automobilon az Otajművek R.-T., a Magyar Vagon- és Gépgyár R.-T. és a Győri Szeszgyár és Finomító R.-T. gyártelepeinek megtekintésére.

Délután 13 óra 33 perckor visszautazás Budapestre. Érkezés Budapestre 16 órakor.

A győri gyűlésen résztvenni szándékozók ebbeli szándékukat a megfelelő elszállásolás biztosítása céljából október hó 30-ig beárólog az OMGE titkári hivatalánál (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.) sziveskedjenek bejelenteni.

Budapest, 1928 október hó 10-én.

Szabó Gusztáv dr. s. k. a műszaki bizottság elnöke.

Meghívó

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület **tejgazdasági bizottságának**

1928 október 19-én, pénteken délután 5 órakor az egyesület székházának tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-u. 8. sz., I. em.) tartandó gyűlésére.

Tárgyak:

1. Beszámoló a londoni tejgazdasági világkongresszusról. (Előadó: Konkoly Thege Sandor dr. főutkár.)
2. A takarmányhiány befolyása a tejgazdaságra és a tejárra. (Előadó: Battu Pál fogalmazó.)

Budapest, 1928 október 8.

Lukay Pál báró s. k. a bizottság elnöke.

A „Hangya”-szövetkezetek jubileumi kongresszusa.

A fogyasztási szövetkezetek magyarországi központja, a „Hangya” október hó 25-ére nagygyűlésre hívta össze Budapestre a kötelekbe tartozó szövetkezetek vezetőit és tagjait. A legutóbbi „Hangya”-kongresszus a negyedszázados jubileum alkalmából volt, ezelőtt öt évvel. A „Hangya” negyedszázados jubileuma nemcsak országos, de nemzetközi ünnep is volt. Öt évvel ezelőtt a jubiláris kongresszuson résztvett Magyarország kormányzója, a kormánynak csaknem minden tagja, képviseltette magát a kongresszuson ezenkívül mintegy tizenkilenc külföldi állam szövetkezeti központjainak a vezetősége is olyan kiváló közéleti férfiakkal, akik saját hazájukban miniszteri, sőt miniszterelnöki diszes méltóságra tettek szert. A külföldi szövetkezeti vezetőknek ez a tüntető nagy részvétele azt jelentette, hogy a magyar fogyasztási szövetkezeti mozgalmat nemcsak itthon, hanem az egész világon mindenütt nagyra értékelik.

Károlyi Sándor grófnak, a magyar agrárszövetkezeti mozgalom hálás emlékeztetben élő kezdeményezőjének, de mindmáig is vezérének egyik legkiválóbb ténye volt a „Hangya” alapítása, a magyar fogyasztási szövetkezetek életre hívása. Amíg a hitel-szövetkezetek, amelyeknek létrejötte szintén Károlyi Sándor gróf érdeméül tudható be, a pénzsorsora ellen vették fel a küzdelmet, addig a fogyasztási szövetkezetek az áruzsorsora ellen szolgálnak hathatós védekezési szerül különösen a falvak földművelő népének. A földművelőnép fogalma alatt értjük a gazdatársadalom minden rétegét. Nagy-, közép-, kis- és törpebirtokos kivétel nélkül láthatta három évtized leforgása alatt a fogyasztási szövetkezetek hasznát, azoknak árszabályozó, áresőkentő munkásságát.

A „Hangya” harmincadik évi jubileuma alkalmából tehát előreláthatóan igen sokan fognak október 25-én a Városligeti Iparcsarnokban, Budapestnek e célra legteresebb helyiségében megjelenni, hogy az évfordulót megünnepeljék s egyuttal ezen az országos tanácskozáson megjelöljék a fogyasztási szövetkezetek jövő fejlődésének az útját is.

A „Hangya” kötelekbe tartozó falusi szövetkezetek nagy gazdasági és erkölcsi jelentőségéről különösen a világháború éveiben győződhetünk meg. A világháború készületlenül találta a legtöbb gazdasági vállalkozást. Két hónapos háborúra számított mindenki s lett belőle tíz esztendő. Ez alatt a tíz év leforgása alatt teljesen felfordult Magyarország a gazdasági helyzet. Értékek semmisültek meg, sőt a tejjel-mézszel folyó Kánaánban, Magyarországon éppen a legszelesebb néprétegek még a nyomort és a nélkülözést is kénytelenek voltak megkóstolni. Már a világháború első esztendejében a polgári lakosság kénytelen volt hozzászokni az áruhiányhoz és az áruhiányból származó uszorához. Ebben az időben a „Hangya” szövetkezetek maradtak meg a legjobb beszerzési forrásoknak. Hogy ez mennyire igaz, annak fényes bizonyítéka maga az a körülmény, hogy amíg 1914-ben összesen 1276 szövetkezet működött,

Kőbányai bizományi sertéshizlaló-telepünk

a beállított sovány sertésekre rendkívül előnyös kölcsönt folyósít, a takarmányt és az összes hizlalási költséget előlegezi!

Tájékoztató iratokat, ismertetőfüzetet és bejelentőlapokat megküldi

a Magyar MEZŐGAZDAK Szövetkezete sertéshizlaló-telepe Budapest-Kőbánya, X., Szállás-utca 20-22. Telefon: József 392-14 vagy a központ Budapest, V., Alkotmány-utca 29.

E szám ára 40 fillér

ai számunk 16 oldal

dött egész Magyarországon a „Hangya“ kötelékében, e szövetségek száma már 1918-ban elérte a 2140 számot, ami annyit jelent, hogy a háború legnéhezbevei alatt a fogyasztóközönség igen is nagyra becsülte a fogyasztási szövetségek munkásságát s iparkodott új szövetségeket létrehozni s annak előnyeit élvezni. 1919-ben, amikor a Felvidék, Erdély és Bánát elszakadt tőlünk, a szövetségek száma ugyan 1007-re csökkent, de már az utána következő esztendőben 770 új szövetséget kezdte meg működését a „Hangya“ kötelékében.

Az 1920-tól 1925-ig terjedő idő volt gazdasági szempontból Magyarországnak a legnehezebb korszaka. A magyar korona teljesen elvesztette az értékét, amivel szemben természetesen a portéka értéke és ára olyan rohamosan növekedett, hogy a pénz és áru között a kellő egyensúlyt megtartani a legkiválóbb államférfiak és kereskedelmi szakértők sem tudták nemcsak nálunk, hanem a világ egyetlen országában sem.

Ez a körülmény okozta Magyarország gazdasági katasztrófáját. Ennek lehet tulajdonítani azt, hogy a „Hangya“ kötelékében működő fogyasztási és értékesítő szövetségek is válságos helyzetbe jutottak. Kevés alaptőke, még kevesebb forgatóke és kis árukészlet volt az ismertetőjele a fogyasztási szövetségek boltjainak is, főleg azoknak, amelyek annak idején nem hallgattak a központ szavára és nem iparkodtak üzletrésztőkéjüket gyarapítani.

Amikor a gazdasági válság enyhültével az ország pénzügyi mérlegének megállapítása befejeződött, természetesen meg kellett állapítani a magánvállalatok pénzügyi mérlegét is. A szövetségeknél is megtörtént a felértékelés. Alapjában véve ez elég kedvező eredménnyel végződött. A legtöbb „Hangya“ szövetségről megállapították, hogy a pénzügyi viharon megtépázva bár, de elég szerencsésen esett keresztül. Akadt azonban sok szövetséget, amely központja tanácsára nem hallgatva és a központ segítségével ellenére kénytelen volt felszámolni. Ez a krízis a szövetségek fölött már elmúlt, de még mindig megállapítható, hogy a fogyasztási szövetségek azoknak a feladatoknak, amelyeket célul tűztek maguk elé, a mai tőkeerejükkel nem tudnak megfelelni. *A fogyasztási szövetségek alap- és forgatókéjét tehát okvetlenül szaporítani kell.*

Ma már minden „Hangya“ szövetségtől sokkal többet várnak, mint a régi időkben. A gazdasági viszonyok javultával hihetetlenül feltámadt az üzleti verseny. Ma már a „Hangya“ boltok legjobb beszerzési forrásai az összes mezőgazdasági gépeknek, eszközöknek, anyagoknak, sőt mi több, a gazdasági kultúra fejlesztéséhez szükséges szakkönyveknek is. Ha a mindenkori egyaránt érintő gazdasági válság be nem következik, akkor a földművelő nép a „Hangya“ szövetségeiben ma már feltalálhatná azt az ideális áruválogatót, amelyben tudták legkevesebb figyelemmel kisérni. A legfőbb ideje tehát a *restitutio in integrum*, a régi állapotnak valamilyen eszközökkel való visszaállítása. A szövetségeket csakis önmagukban van az erejük, a régi állapot visszaállítását tehát, az alaptőke felhívását, a mai viszonyoknak megfelelő nagyságúra való felszaporítását csakis tagjainktól várhatják. A „Hangya“ ideji kongresszusának az lesz a legfőbb célja, hogy az alaptőke szaporítás szükségességét a szövetséget vezetőikkel, a szövetségi tagokkal megértesse és mindenkit beállítson, aki ennek a szükségességét átértette, a tőkeszaporító propaganda szolgálatába.

Nincs kétség az iránt, hogy a „Hangya“ ideji kongresszusán megjelenők ezt át is fogják érezni és az a néhány ezer ember, aki az ideji kongresszuson megjelenik, apostolként fogja hirdetni mindazt, amit a „Hangya“ központ vezetői, a kongresszus szónokai eléjük tárnak.

A kongresszus alkalmából a „Hangya“ vezetősége a budapesti Ceglédi-uti raktárházában nagyszabású kiállítás is rendez szövetségi termékekből. Ez is újabb hatalmas érv lesz arra, hogy a szövetségek anyagi erejét fokozni kell. A három évtizedes fennállása alatt a „Hangya“ egész seregét alkotta meg a nagyszabású ipartermeknek, amivel jelentékeny tényezőjévé vált a hazai ipar fejlesztésének. November első napjaiban a kereskedővilág megrendezi a „magyar hetet“. Sajátságos összetalálkozása a véletlennek, hogy a „Hangya“ valamivel előbb, de csaknem ugyanebben az időben szintén rendez egy *magyar hetet*, hazai ipartermekek tárlatát, amely ipartermeknek eredőforrásai azok a fillérek voltak, amelyeket a magyar szövetségek, a falusi „Hangya“ szövetségek tagjai három évtizeden keresztül összeraktak. A hazai iparnak szövetségi uton való fejlesztése elsőrangú nemzeti érdek. Aki ezt fel tudja fogni, szintén nem fog késmi, hogy a „Hangya“ üzletrésztők gyarapításához néhány újabb fillérral, esetleg pengővel hozzájáruljon.

Beszélhetünk még a jubiláris kongresszus előtt a „Hangya“ szövetségek kulturális és társadalmi munkájáról. A falu agrárnépének megszervezésében legtöbb érdemük a szövetségeknél van. Ugyancsak a szövetségek a zászlóvivői a falusi kultúra terjesztésének is. Mennyi Népház, mennyi népkönyvtár jött létre a „Hangya“ szövetségek kezdeményezésére és támogatásával, mert hiszen Károlyi Sándor gróf óta szinte szabály a „Hangya“ szövetségeknél az, hogy az üzleti feleslegnek egy tekintélyes részét jótékony, kulturális, falufejlesztő célokra kell fordítani.

Ez szintén egy újabb érv amellyel, hogy a „Hangya“ szövetségeket ne hagyjuk elsorvadni, hanem ellenkezőleg erősítsük meg úgy anyagilag, mint erkölcsileg.

A „Hangya“ kongresszusának egyébként egy kegyeletes aktusa is lesz, a szövetségek ezrei jelenlétében leplezik le Károlyi Sándor gróf emléktábláját, az Eszterházy-utca 25. számú palotán, ahonnan a magyar agrárszövetkezeti mozgalom kiindult. Ebből az ünnepségből minden valószínűség szerint részt fog kérni a magyar gazdatársadalom minden többi szervezete is. *Csernay Ödön.*

A szakoktatás mostohagyermekéi.

Sok szó esik mostanában a gazdasági szakoktatásról. Lassan ráterelődött a figyelem a magyar mezőgazdaság megoldására váró kérdéseink erre a sokáig érthetetlenül parlagon hagyott területére. Pedig ahhoz sohasem fért kétség, hogy a termelés fejlődésének, a produkció emelésének leghatásosabb, mondhatni nélkülözhetetlen eszköze a gazdák kiképzése. Távolról sem akarom az akadémiai felsőbb oktatás körül lefolyt viták jelentőségét kétségbe vonni. De nézetem szerint nem szabad megfeledkezni a szakképzésnek arról az oldaláról, amely nagyobb tömeget mozgat meg, amely a mezőgazdasági ismeretek megszerzésére a leginkább ráutalt, de a szakképzésben való hozzájárulásnak sokszor legemlékező feltételeit nélkülözi. Ez a terület, ahol legnagyobb a hiány, a szükség, — a kisbirtokos szakképzése.

Itt van a legtöbb megoldásra váró probléma, mert a nemzet alapját alkotó mezőgazdasági termelés a kisbirtokok tömegén nyugszik és éppen itt tárog a legemlékező szakismereteket is nélkülöző tudásbeli fogyatékoság.

Nem akarok itt közhelyeket leírni arról, hogy mennyiben emelné az a termelést, ha minden kisbirtokos helyesen kezelné trágyáját s ezzel helyesen trágyázná, ha okszerűen művelné a földjét, ha szak-

szerűen takarmányozna, ha óvna gyümölcsfáit a kártevőktől stb? Ezekben a kérdésekben már ott a válasz.

Arra szeretnék csupán rámutatni, hogy a mi alsóbbfokú szakoktatásunk még messze van a kívánt állapottól. Kétségtelenül vannak nagyon jól bevált iskoláink, iskolatípusaink, de nincs megteremtve annak a lehetősége, hogy a kisgazdák nagy tömege, de különösen a gazdaifjúság a tudás, a tanulás útjára könnyen eljuthasson és az eredményes termeléshez szükséges szakismereteket megszerezhesse.

E tekintetben például nem kell messzire mennem. A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara egész területe, amely az északi dombos vidék elvezése alatt a csonka megyékkel együtt 7 vármegye területét öleli fel, mind mai napig nélkülöz olyan organizációt, amely az alsóbb fokú szakképzésnek szolgálatában állna. (Nem beszélünk a putnoki gazdasági leányiskoláról, a gyöngyösi felső mezőgazdasági fiúiskoláról.)

Óriási parlagon heverő földje ez a magyar mezőgazdaságnak. És nagy értékek mennek veszendőbe vesztendőnkint itt a földön, pótolhatatlan kártára a köznek és egyének egyaránt.

Nincs országrész, ahol akadémia, különféle középfokú gazdasági iskola és más teli gazdasági iskola nem lenne. Az északi dombos vidék 5 vármegyéje, melyre pedig nagyon is ráérne a szakismereteket terjesztése, jobban talán mint bármely más országrész kisbirtokos társadalmára, ugyszólván semmiféle szakiskolával nem rendelkezik.

Kétségtelen, hogy ezen a nagy területen egy középfokú szakiskola felállítása is nagyon megköltséges lenne. De különösen égető szükségként jelentkezik teli gazdasági iskolák felállításának kérdése. Ez ugyanis az a legmegfelelőbb iskolatípus, amely a kisüzemek részére legjobban hozzáférhető, megfelelő elhelyezés mellett könnyen megközelíthető is lehet és a kevesebb elfoglaltságot jelentő teli hónapok alatt a gazda a fiát könnyebben nélkülözheti és a teli iskolák rövidebb tanítási idejére szívesebben áldoz, hogy így munkátlan idejét hasznosíthassa saját előnyére.

Érdekes, hogy nálunk ez az iskolatípus mennyire nem terjedt el, míg Német-, közelebbről Poroszországban a teli gazdasági iskola adott tulajdonképpen a német paraszthirtokok fejlődésének nagyszerű lendületet.

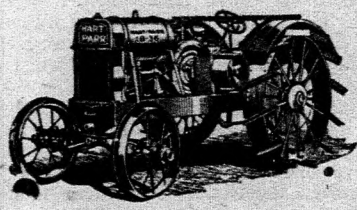
Poroszországban az elmúlt század 70-es éveiben állították fel ezeket az iskolákat, amelyek főleg a vándor gazdasági szaktanárok tevékenységéből fejlődtek ki, akik működésük közben azt tapasztalták, hogy a teli hónapokat úgy tudják eredményesen kihasználni, ha tervszerű oktatást adnak a kisgazdaifjúságnak. Ehhez a teli elméleti oktatáshoz kapcsolódott az az egyszerű elgondolás alapján az a munka, amelyet a vándor szaktanítók az év többi hónapjaiban végeztek azáltal, hogy a kisüzemekben fetti gyakorlati látogatásokkal az életben egészítették ki a teli folyamán előadott elméleti ismereteket.

Ez a szerencsés összefüggés az elmélet és gyakorlat között, a tervszerű lelkes munka, a megértés nagy fejlődés útjára vezette 50 év alatt ezeket a teli iskolákat. Életrevalóságukat mindennél jobban igazolja néhány számadat:

1876-ban 12 teli iskola volt	164 tanulóval
1898-ban 193 „ „ „	4,102 „
1910-ben 204 „ „ „	8,602 „
1924-ben 364 „ „ „	20,672 „
1902-től 1924-ig terjedő idő alatt a teli iskolák összesen	254,140 tanuló látogatta.

Az újabb időben a hivatalos körök minden igyekezete arra irányul, hogy ezek a teli iskolák látogatottságukat tekintve elérjék azt az ideális állapotot, hogy minden kisüzem egy emberi élet munkaideje alatt (30 év) legalább egy tanulóat adjon ennek az iskolának.

E cél felé tartva a német szakoktatás már felül van. 1924-ben a 364 iskolában a fenti tanulólétszámmal 608 tanító, 1750 kiegészítő erővel oktatja.

Kérje az 54. sz. árjegyzéket!

HART-PARR

a legerősebb traktor!!!

Kezelése a legegyszerűbb! — Elettartama a leghosszabb! — Üzeme a legolcsóbb!

Árajánlattal, részletes ismertetéssel és referenciákkal szolgál a vezérképviselő!

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T., Budapest, V., Váci-ut 80. szám

Lóhere, lucerna, búkköny, köles
és minden egyéb gazdasági magvat
legmagasabb árban veszünk! ~ Kérünk mintázott ajánlatot!

Fekete Testvérek Magkereskedelmi R.-T.
(Schwartz Testvérek)
Alapítva: 1870. Sörgöncim: „Gebrüder“
Iroda: Budapest, V., Sas-utca 1. — Vetőmagtisztítótelep:
Budapest, IX., Soroksári-ut 44. sz. (Királymalom)
Levélcim: Bpest 4., 196. Telefonok: 508—23 sorozat

gyümölcsfáit a kben már ott a hogy a mi alsóbb- n a kívánt álla- nyon jól bevált s megteremtve nagy tömege, de tanulás útjára yes termeléshez nesse.

esszire mennem. ra egész területe, és alatt a csonka ületét öleli fel, záció, amely a atában állana. leányiskoláról, a oláról.)

a magyar mező- nek veszendőbe atatlan kárára a különféle közép- gazdasági iskola ne rmegejé, melyre retek terjesztése, agrész kisbirtokos ele szakiskolával

ületen egy közép- megokolt lenne. tkezik téli gazda- Ez ugyanis az a kisüzemek részére elhelyezés mellett s a kevesebb el- att a gazda a fiát iskolák rövidebb gy így munkátlan

latipus mennyire zelebből Porosz- ott tulajdonképen sének nagyszerű

70-es éveiben álli- vek főleg a vándor éből fejlődtek ki. altatták, hogy a téli esen kihasználni, kigazdálkadjának. peselődött azután munka, amelyet a apjaiban végzett gyakori látogatá- tól folyamán elő-

mélet és gyakorlat a megértés nagy zeket a téli iskolá- j jobban igazolja 64 tanulóval 02 " 602 " 72 " att a téli iskolákat

örök minden igye- iskolák látogatott- álls állapotot, hogy munkaideje alatt ennek az iskolának ktatás már felüta- ti tanulólétszámot ktatja.

A poroszországi téli iskolák összes fenntartási költsége ez esztendőben 4.766,881 márkát (6.200,000 pengő) tesz ki, amelynek 40%-át az állam, 16%-át a kamarák, tartományok stb viselik, míg a tandíjból ennek az összegnek közel 20%-a nyer fedezetet.

A téli gazdasági iskolákkal kapcsolatos ezt a kitérést a poroszországi viszonyokra abból a célból tettem, hogy rámutassak ennek az iskolatípusnak fokozottabb jelentőségére.

Földművelésügyi kormányzatunk — amigt hírlik — azt a célt tűzte a szakoktatási programfejlesztés keretén maga elé, hogy minden járásban fog egy téli gazdasági iskolát felállítani. A kérdés már csak az, hogy ez a nagyszerű program mennyi idő alatt valósul meg. Mert így az északeleti vármegyéknek 30 és néhány járása részesülne a téli iskolák működésé- nek várható áldásaiban. És bizony csak elindulni ez ideális állapot felé is már nagyon szükséges lenne.

A kisbirtokos legbensőbb és egyetlen igaz eleme a föld. Erre lehet az ő egyéni és tömeg pszichéjének minden rezdülését visszavezetni. Ha a kisbirtokos látókörét szélesítjük, szakismeretekkel gazdagítjuk; a föld értékét növeljük, a bennük élő primitív értéke- lés: a föld szeretetét, éhségét hasznosítjuk az egyéni és állami célok érdekében.

A gazdatársadalom egyik nagy vezérének idézem: „Egy ország gazdasági fejlődése egyenes arányban áll a gazdasági tudás terjedésével.” Ez igazság, ez tény. „A tényé vált dolog — Carlyle szerint pedig — akár mint élő jellemény, akár a legrosszabb esetben mint jól megérett trágva, mindig esalhatatlanul haszná- latba kerül.” Ugy vélem, nagy érdekek követelik, hogy minél előbb használatba kerüljön ez az igazság és pedig mint élő jellemény, amely az erre a célra fordít- ható anyagi áldozat erejéig az alsóbbfoku szakoktatás eddigi parlagon eleven valóságát jelentsen.

Mayer Béla.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grabner Emil.

Kór- és kártevőknek ellenálló növényfajták tenyésztésének új utjai.

A növénynemesítés feladatai az utóbbi években lényegesen módosultak. A hozam fokozására irányuló nemesítő munka mellett már régebben jelentős szerepe van, különösen a gombakóraknál, az utóbbi időben a gabonaféléknél is, a minőségnek mint tenyészecsnak. Az ilyen irányú törekvésnek azonban a természet bizonyos határokat szab és minél jobban közeledünk e határok felé, annál nehezebb és hosszantartóbb munka szükséges egy-egy tökéletesedési fok elérésére. Ugyancsak előáll — miként az állattenyésztésnél — itt is az a jelenség, hogy egy bizonyos tenyészirányba fejlesztett növény elveszíti ellenálló képességét, nemes volta mellett a tultenyészetté váló káros nyomai mutatkoznak rajta. Mindinkább előtérbe nyomul a nemesítőnek az a meggyőződése és tapasztalata, hogy a nemesítésre érdemes és alkalmas egyedeknek valóságos kincsesháza a nemesítetlen tájfajták, természet- képeze és természetes kiválasztódás útján megszü- lő új tulajdonságaikkal, amelyek különösen keresztezési célokra használhatók. Arra kell töreked- nünk tehát, hogy az ellenálló képességükben meg- gyengült nemesített növényfajtákat és a sok tekintet- ben hiányos tulajdonságú, de jól akklimatizált nemesi- tetlen fajtákat nemesítettekkel való keresztezés útján, igényeinknek megfelelően tökéletesítsük és ellenállóvá tegyük.

Különösen ama gombabetegségek ellen kell immunis

törzsek kitenyésztésével küzdenünk, amelyek ellen nem (vagy alig) tudunk vegyszerekkel, csávázással vagy permetezéssel védekezni. Ilyenek a gabonarozsdák, a porüszög, a burgonyavész, a burgonyarák. Ugyancsak fontos feladat még a szalmazsilárdóság és a fagyellen- állás nemesítés útján való befolyásolása. Ezek a célok igen nehéz feladatok elé állítják a nemesítőt: hiszen lehetetlen megállapítani a nemesítőnek teljes bizonyossággal egy új fajta rozsdáállóságát, mert esetleg több egymásutáni év nem kifejezetten „rozsdáé” vagy pedig a lokális helyzet kiméli meg a rozsdától a vizsgált növényeket. Még jobban fennáll ez a körülmény a nedvességtől erősebben befolyásolt burgonya- vészre (phytophthora infestans). Fagyállóság, szalma- szilárdóság exaktvizsgálatára (az élettelen szalmán laboratóriumban végzett megbízhatatlan módszeren kívül) nem volt módosítunk és méretünk. A szántó- földi megfigyelés csak tévedésekre vezethet, mert eső és szélvihar, sőt fagy is különböző fejlettségi állapot- ban találja a különböző fejlődésű és növekedésű, összehasonlítás végett egymás mellé állított fajtákat: egyik, amely későbbi fejlődési állapotában föltétlen az elemi erők áldozatává esett volna, föltululhat látszó- lag egy másikat, amelyet éppen a kritikus időszakban ért a megpróbáltatás és ezért belepustult.

A gyakorlat szomorú tanúságot tesz amellett, hogy milyen megbízhatatlanok egyes fajták hangzatos jelzői, mint „rozsdamentes” vagy „fagyálló” stb. A rozsdával végzett kísérleteinknél úgy igyekeztünk magunkon segíteni, hogy fajtakisérletit parcelláink közé, sőt anyatörzseink közé is u. n. „rozsdá- indikátorokat”, abszolút rozsdáérzékeny fajtát (Michi- gan Bronze) ültettünk egyenlő közökben. Ha az indi- kátort megtámadta a rozsdá, akkor a körülötte levő tenyészanyag ellenállóságát vagy fertőzőképességét irány- adó jellegzetességeként jegyeztük fel. Ha azonban az indikátor is (többé-kevésbé) rozsdamentessé maradt, úgy a körülálló tenyészanyag rozsdamentességét sem vettük figyelembe.

A nemesítőknél azonban biztos és mindenekelőtt gyorsabb, a természet szeszélyétől függetlenebb mód- szerek kellene az immunitás vizsgálatára, hogy anyagukat selejtezhessék és az értékeset ki ne dobják. Erre pedig csak a mesterséges injekció az egyetlen alkalmas eljárás. Ez a feladat igen nehéz. A kárt- okozó gombák olyan szubtilis életfeltételekhez vannak kötve, az általuk okozott infekció határozott hő- mérséklet, légnedvesség, reakció, nővényi életstádium mellett következnek be. Szorgos tanulmányozás tár- gyává kellett tehát tenni a gombák fiziológiáját. Csak akkor tudunk sikeresen, minden kétséget kizáróan inficiálni, ha azok ismeretével tisztában vagyunk. Hosszu kutatás volt szükséges ehhez a gabonarozsdák- nál (Puccinia glumarum), sárgarozsdá Németszág- ban, (Puccinia triticea), barnarozsdá Amerikában. A főfeladat: a rozsdát állandóan a gabonára fertőző- képes alakjában uredospóra-stádiumában tartani, hogy egész éven át inficiálhassunk vele meglégházban, tégelyekben tartott fiatal buzanövényeket, a rozsdá optimális hőmérséklete és légnedvessége mellett. Amely tenyésztrörs azután ilyen körülmények között is rozsdamentes marad, annak föltétlen konstitucionális tulajdonsága az immunitás.

A phytophthora (burgonyavész) nem kevésbé bonyo- lult fertőzési körülményeit, fiziológiáját, mesterséges infeciósmodszereit tavaly ismertette a berlini Biolo- gische Reichsanstalt. Ugyanítt végzik már évek óta tökéletes sikerrel a burgonyarák (Synchytrium endobioticum) immunitás vizsgálatát az ismert infek- ciós módszerrel, rákfertőzött földdel. Itt a kítűzött célt olyan tökéletesen érték el, hogy ma már sok leg- különbözöbb érséidejű és használati célu, teljesen rák- mentes burgonyafajtával rendelkeznek. Ez olyan betegség, amely csaknem egy évtizedig marad élet- és fertőzőképes a talajban, nagyjelentőségű vív- mány.

A porüszögöt (Ustilago trit.), a Németszágban mindjobban terjedő tavaszbuza betegséget a virág-

zási idő egy bizonyos szakában injektórral inficiáltuk a bibén s így utánoztuk e gomba u. n. virágfertőzését. Ezzel a módszerrel is sikerült ellenálló fajtákat talál- nunk.

A fagyálló törzsek szelektálására fagyasztókamrák szolgálnak, amelyekben a csiranövények különböző hőmérsékleten különböző ideig nőttek. Nagy előny az, amikor tudjuk, hogy a fagyállóság kitenyésztésében mennyire visszavetik és bizonytalanná teszik a nemesi- tőt az egymásutáni enyhe telek.

A megdőléssel szemben való ellenállást és szalma- szilárdóságot a kritikus fejlődési időszakban levő növények két méternyi sorainak dinamométerrel való megterhelésével igyekeztünk mérni.

Meg kell elégednem e helyen e bonyolult munkák- nak rövid vázolásával. A kísérletek célja végered- ményben az, hogy a növénynemesítő munkát gyor- sabbá, pontosabbá, a természet szeszélyétől függet- lenebbé tegyék. Mindegyiken végigvonul az az elv, hogy a kártokozónak optimális életfeltételeket és fertőzési lehetőséget nyújtunk. Azok a fajták, amelyek ilyen körülmények között is sértetlenek maradnak, valóban immunisoknak nevezhetők.

Annak bizonyítékeként, hogy az immunis fajták tenyészthetősége nem hiu ábránd, szolgáljon a sok, nagy gazdasági jelentőségű elért eredmény és az a tény, hogy a gyümölcskertészetben, ahol a növényi individuummal való foglalkozás nem újság, régebben is jelentős sikereket értek el (phyloxera mentes szőlő- töke, vértetümentes almafa). A természet létrehoz vagy létre hozni bármely kombinációt; de a megtalálásuk és megtartásuk a mi feladatunk. És ez is elég nagy feladat.

Taktaszada.

Krausz Ernő

okl. gazda,

a balkei egyetem kísérleti gazdaságának volt adjunktusa.

KASZÁLÓ- és LEGELŐJAVÍTÁS.

Rovatvezető: e. Dörner Béla.

Rét- és legelőgazdaság.

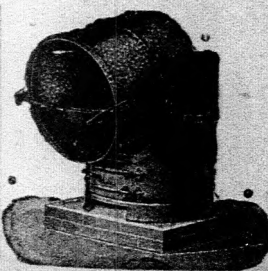
Már a jó öreg Ben Akiba is megmondta: „Semmi sem új a nap alatt”. S ha e szállóigét idézem, azzal nem szereztem csökkenteni senkinek az érdemét akkor, amikor egy újszerűen ható jelszóval: „A zöldmező- gazdálkodás” (Grünland) jelszavával állanak a gazda elé, mert hát voltaképpen nincs itt másról szó — leg- alább magyar vonatkozásban nincs —, mint a rétnék és legelőnek a mezőgazdaság szolgálatába állításáról. Ezt a fogalmat pedig a magyar nyelv találoán és magyarosan is rét- és legelőgazdaságnak nevezi.

Magyarországon rét- és legelőgazdálkodás volt s részben ma is van; hogy az újabb időkben háttérbe szorult, az egyrészt a gazdasági viszonyok rovására írható, amelyek arra serkentették a gazdát, hogy réteit, legelőit szántóföldi művelésbe vonja, másrészt bizonyos fokú nemtörődömség is okozta, amelynek nyomán főként a legelők hova-tovább elértektele- nedtek s leromlott állapotukban nem tudják az állat- tenyésztés céljait szolgálni.

Ma megint a gazdasági viszonyokban rejlő okok azok, amelyek ugylátszik elsősorban a német gazdát szoritották rá, hogy egész rendszerességgel vonják be a gazdálkodás körébe a rétet és legelőt. Addig, amíg abraktakarmány olcsón és szinte korlátlan mennyiségben állott rendelkezésre s ebből az állat- tenyésztés fehérszükségletét gazdaságosan lehetett fedezni, nem volt szüksége a német gazdának arra, hogy réteivel túl sokat veszadjon. Ma a vámvédelem, a drága vasúti fuvar, a mindenütt fokozódó befogyasztás részben megcsappantotta a takarmány- bevitelt, részben drágává tette a fehérszükségletét s emiatt rá van utalva a gazda arra, hogy fehérszükségletét más uton fedezze. S tagadhatatlan, hogy szerencsés kézzel a rétet és legelőt vették munkába

OSÉPLÉSHEZ és UJ ÖRLÉSHEZ
retortabükkfaszén
gazdaságos!
Porosz kőszén, kokszt és tüzfát
a legkiválóbb minőségben, vagonáttelekben azonnal szállíthatunk. Kérjen árajánlatot!

Gáspár Fülöp
tüzifa-, faszén- és kőszéntelepei
Budapest, VI., Hungária-körut 72.
Telefon: Teréz 204-68, Teréz 239-60, Teréz 260-21
Sürgöncim: „Gáspárfa Budapest”

Takarmányfüllesztők

burgonya, répa és mindennemű takarmány füllesztésére kevés tüzelővel, 50-350 liter őrirtalommal, buktatható horganyzott üsttel

Alfa Separator R.-T., Budapest

Gyár és iroda: I., Csurgó-ut 15/a. Tel.: I. 368-89
Városi üzlet: IX., Ráday-utca 12. Tel.: Aut. 861-21

R
egolcsóbb!
0. szám

kedelmi R.-T.
rek)
ycim: „Gebrüder-
tőmagtisztítótelep:
(Királymatom)
onok: 808-20 sorozat

s megteremtődött a „Grünland“, amely olcsó és természetes összetételű takarmányt szolgáltat a német mezőgazdaságnak. Így kényszerítette az élet a gazdát, hogy visszatérjen arra az alapra, amelyről egykor eltávolodott s ma ismét jelentős szerepet biztosít állattenyésztésében a rétnek és legelőnek, minden legelőbarát igaz öröme.

Természetesen a németek e törekvésének nagyon kedvez az a tény, hogy náluk a csapadékviszonyok kedvezőbbek mint nálunk, hogy ők az u. n. humid-klima alatt élnek, ahol a kívánatos mennyiségű csapadék egyenletes elosztódással segíti elő a rét- és legelőgazdálkodást s ahol még bőséges harmatképződés is szolgálja a fűfélék fejlődését és fennmaradását.

Am ha nálunk a csapadékviszonyok nem is olyan kedvezőek, foglalkozni kell kissé behatóbban réteinkkel és legelőinkkel, egyrészt, mert az erőtakarmány-árak nálunk is elég magasak, másrészt, mert a nemzeti öntudat és a közérdek is parancsolja, hogy a sokfelé nagyon elhanyagolt réteinket és legelőinket hozzuk karba s biztosítsuk a nemesebb fűfélék megtelepedését és fennmaradását.

Az az okoskodás, hogy aszályos nyaraink amugy is kitétik a gyepeket s így kár a réttel, legelővel vesződni, nem egészen helytálló. Mert addig, amíg legelőink gyepeje ritka, szegényes, talaja sovány s azon csak teng a növény, valóban kiég nyáron minden; de a kislés lényegesen csökken s időtartamban is kitolódik ott, ahol a talaj trágyaerőben van, ahol a gyepe tömött, zárt állású, a talajt teljesen elborítja s jól beárnyékolja. Volt alkalmam az idej nyár után olyan legelő megszemlélésére, ahol a közeli években teljes felújítással hozott karba a legelő, ahol is az első augusztusi eső nyomán a jól elkészített gyepe azonnal zöldülni kezdett, biztosítván újra a legeltetés lehetőségét.

Hogy ez éppen ma, amikor a kapásokban és a szálastakarmányokban is sokféle hiány van s amikor a korpa ára is olyan magas, mit jelent, felesleges magyarázni.

Az is gyakori kifogás, hogy a legelő egymaga nem tartja el a jószágot, mellette még vetett takarmányra is szükség van, tehát ezért sem érdemes a legelővel intenzívebben foglalkozni. Hogy ez az állítás sem állja meg a helyét, példaképpen említem *Ötveny* községet, ahol is a gazdaközösség 44 holdas újonnan begyepesített legelőjét állandóan 120—130 számosmarha járja s az csak valamennyire is kedvező idő mellett olyan dus, hogy az aránylag kis legelő egy részét kaszálni kell, hogy karba ne vesszen. Természetesen intenzív tejjgazdaság mellett az abraketés ilyen legelő mellett is szükséges, de lényegesen kisebb mértékben, mint a közismerten rossz legelőkön tengető állatoknál.

Levonhatjuk ebből a tanulságot, mondván: a jókarban tartott legelő érték és áldás, az elhanyagolt — szegényfolt!

De nézzük futólag a kérdés anyagi oldalát is. Ma egy hold legelő begyepesítéséhez hozzávetőleg 80 P értékű fűmagkeverék szükséges. A védnövény értéke 25—30 P, míg a talajmunka és a trágyázás költsége további 260 P-t tesz ki úgy, hogy kereken mintegy 365 P az az összeg, amellyel 1 kat. holdat begyepesíthetünk. Ezzel szemben az első évben számíthatunk a védnövényből mintegy 25 q szénát, a sarjuból mintegy 5 q szénát, a második évben az aggszénából 15 q szénát, összesen tehát 45 q szénatermést, a hozamot inkább alacsonyán mint magasan számítva. További szénatermést nem számítok, mert a második évben az anyaszéna letakarítása után legeltethetjük az új legelőt.

Van tehát 45 q I. rendű szénatermésem, amelyet a mai horribilis piaci árak figyelmen kívül hagyásával 8—10 P-vel értékelve, 360—450 P jövedelmet értem el a 165 P-ben kalkulált kiadással szemben.

Ez a nagy vonásokban tartott számvetés eléggé igazolja azt, hogy bár a gyepesítés sokba kerül, a ráfordított költség a nem magasan becsült szénaterméstben is megtérül s a kiváló minőségű legelő hosszú

éveken át jóformán ingyenbe van. Hogy pedig ez is nagy érték, könnyen megítélhetjük, ha számításhoz vesszük, hogy egy jókarba helyezett legelőn 600—800 négyszögöl elég egy számosmarhára úgy, hogy vetett takarmányból alig kell pótolni. Már pedig, ha egy mintegy 500 kg súlyú számosmarha napi zeldtakarmányszükségletét — 14—15 kg szárazanyagszükségletet fedezését feltételezve és minden más takarmányt mellőzve — 60—70 kg-ban számítom, itt is igen számottevő bevételt könyvelhetek el a legelőjavítás számlájára. Természetesen, a gyakorlatban rendszeren kombinált takarmányokkal dolgozunk s így a legelőn csak egy részét fedezi a jószág takarmányszükségletének.

Gyepesítésnél általában fölösleges sok fűféléből állítani össze a keveréket: főkövetelmény azonban az, hogy a vidék flórájának legjellegzetesebb és legjobban diszáló azokból a fűveiből állítsuk össze a magkeveréket, amelyek az adott célnak (kaszálnak, gyepesítésnek) legjobban megfelelnek. Költségkímélés szempontjából nem okvetlen kell a legdrágább fűfélék magvait választanunk. Kiváló s emellett az olcsóbbak közül való az angol perje, amelynek egyetlen legelőn sem szabad hiányoznia, mert mindenütt jól diszlik (a javítatlan sziket és nedves tözeget nem számítva) s jól állja a tiprást; 25—30%-ot bátran vehetünk az angol perjéből. Mellette még a réti perje, kisebb százalékban a csomós ebir, kamócsin, csekesz, árva rosznok, nedvesebb helyeken a réti ecsetpázsit stb. kaphat helyet a fűmagkeverékben. Az arány és a helyes keverék összeállításához *Thaisz*, *Biro* stb. szakmunkái nyújtanak kitűnő útmutatást.

Új gyepesítésnél arra is gondot kell fordítani, hogy az első kaszálás nagy tömeget adjon. E céljára jól szolgálják a pillangósok (baltacim, lucerna, komlóhere, korschere), amelyek ezenkívül még mint a gyepe állandó alkotó elemei, a takarmány értékét is határoltan emelik. Igen jó és tartós here a medicagó lupulina (komló here), amelyet igen ajánlok, csak sajnos, nehezen szerezhető be.

Természetesen nem minden legelő talaja alkalmas arra, hogy azon a teljes felújítási munkát simán és nagyobb kockázat nélkül kivihető lenne. Így pl. a kavicsos, sekély termőrétegű, szikes stb. talaju legelőkön részint kockázatos a teljes felújítást megelőző munkákat elvégzése, részint mint pl. a szikes talajon, csak nagy körültekintéssel és meszes alkalmasításával szabad az ekét a talajnak akasztani.

Minden legelőn lehet és kell azonban valamit tenni! A csekély termőrétegű s rendszeren sovány talajon trágyaerőben kell gazdagítani a legelőt s emellett célszerű védő fásítás alkalmazása is. Szikes talajt meszesíteni, nedves, tözeget talajokat kiszáritani s a lazaságát hengerezéssel megszüntetni, a savanyúságát mésszel közömbösíteni szükséges.

Most van az ideje annak, hogy a gazda előkészüljön a legelőn végzendő munkálatokhoz. Ha felújítást kíván végezni, ősszel kell feltörni, ha műtrágyázni kíván, annak is most van az ideje. A legelőtisztogatás, planírozás, hangyabolyok, gyepes vakondtúrások szétválasztása, fogasolás, mind őszi munkák!

Ha valaki gyepesít, ne fogjon egyszerre tulsokat. A gyepesítés sikere talán mindennél jobban függ az időjárástól s hogy a kockázat kisebb legyen, évenként csak arányosan elosztott kisebb területet vessünk be fűmaggal. Föltétlenül kiváló gondot fordítsunk a talaj tökéletes átdolgozására és megszelídítésére: csak a jól előkészített, kelően megmunkált és jó trágyaerőben lévő talajnál számíthatunk arra, hogy a kényes és igényes fűmagot nem hiába szórjuk a földre.

A gyepesítés gyakorlati kivitelénél kitűnő szolgálatot tehet a földművelésügyi minisztérium által ajánlott füves kert létesítése, amely tanulságos volta mellett a jól diszáló fűfélék megősméréséhez is igen jó útmutató.

Örülnek, ha ezzel az emlékeztetővel sikerülne híveket szerezni a rét- és legelőgazdaságnak s ha szerény keretek között is, de minden gazdaságban

lenne olyan rét és legelő, amely beigazolná azt, hogy nem kibóbtott pénz az, amit erre az elhanyagolt „hamupipókére“ költünk.

A jó réttel és legelővel az állattenyésztés is visszakérülne arra a természetes bázisra, amelyen jobbat és olcsóbban tudnánk tenyészteni. *Kövy József.*

GAZDASÁGI ROVARTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

A tengerimoly elleni védekezés.

Hozzászólás.

Indíttatva érzem magamat mint öreg gazda, hogy Scheirich Ferenc felhívására, aki a „Köztelek“ 77. számában a „Tengerimoly elleni védekezésről“ írt és felszólította gazdatársait a hozzászóláshoz, én is közöljem szerény véleményemet.

Igaz, hogy a cikkirő eleget tesz annak a kívánságnak, még pedig igen költséges eljárással, hogy a moly mind elpusztuljon, mert ezzel az eljárással elkorhad a mollyal együtt ugyan az összes tengeriszár is! Ennyiben megfelelt a moly elpusztításnak, de nagy munkával és a szár feláldozásával. Ha ugyanis nem tépet fel a szárat és rendszeren nem szombolyázza be, akkor nem szabad azt mindjárt a földről lekerülte után két öl széles kazlakba sem rakni, de még nagy kupokba sem, mert megpenészedik, sőt el is korhad. Hanem míg teljesen ki nem száradt, a vastag szárat is csak apró, szétálló kisebb kupokban kell tartani, hogy a szél jól átjárhassa. Csak akkor, ha megszáradt a vastag szára is, rakható nagy kazlakba. Ezek az utóbbiak pedig még számlával is betétezendők. Legjobb azonban, ha azt most a nagy takarmányhiányban, de máskor, még annak bőségében is felszeccskázzuk, vagy még jobb, ha feltépetjük és beszombolyázzuk.

A tengerimolyirtás, mint a takarmányhiány enyhítésének legjobb eszköze.

Köz tudomású dolog, hogy a tengerimoly (kukoricamoly) az utóbbi időben annyira elszaporodott s nagy károkat okozott, hogy az utóbbi években már a közigazgatási hatóságaink is elfrendelték annak országsszerte való irtását. Még pedig olyan módon, hogy a moly telelése és tartózkodása helyét, a tengeriszárat május 15-ig, ha még ekkor megmaradna abból valami, a gazdaközösség megsemmisítse, felégesse, hogy az egy nappal se maradjon tovább a földszínen. Ha megmarad, a moly lepkeje kikékel belőle s az újonnan vetett tengeriszárra petét rak. Az abból kikékel kis hernyó pedig a friss tengeriszárat átrágya, annak belsejében utakat váj, azt elyengül, mire a szár össze-vissza töredezzve, a földre dől, elrothad és így ez uton egész táblák termése szenved. Ennek ellenére mit látunk? Azt, hogy bizony a szigorú rendelet ellenére sem vágták egészen a föld színéig ki a tengeriszárat és azonkívül is sok helyen még május hó 15-én tul is láthatunk utazunkban bőven megmaradt szárat! Így a kazlakban, a kupokban, a kerítéseken, az ólakon, a háztetőkon és a földken szanaszél. Sőt mi több, augusztus hónap Hévizfürdő mellett keresztül vonuló országúton, tehát a keszthelyi gazdasági akadémia tiszomszéd-ságában láttam, hogy az áthaladó két szekeren tengeriszárat szállítottak. A fürdőben szolgáltató teljesítő csendőrt megszólítottam, hogy nem tudja-e, hogy már nem szabad törvény szerint tengeriszárnak lenni és okát is megmondta miért. Erre azt felelte, hogy semmit sem tud minderről.

Az, hogy mennyire nincs végrehajtva a rendelet, fájdalom kiténik abból is, hogy az idén még talán nagyobb mérvben látható a moly kártétele, mint máskor.

Múlt években tavasz felé figyelmeztették a gazdákat hivatalosan, hogy a május 15-én tul megmaradt szárat meg kell semmisíteni. Nagyon ajánlatos lenne azor-

Takarmányhiányán segít,
ha etetésre tartalékolja szalmáját!
 Almozásra vegye az olcsóbb és jobb
tőzveget!

GRÓF ZICHY BÉLA
 FONYOD-FEKETEBŐZSÉNYI TŐZEGTELEPEINEK BÉRLETE
 TELEP: FONYÓD
 Központi iroda: Budapest, V. ker., Nádor-utca 21. sz.
 Telefon: Aut. 129—76 (9-16) 2-ig)

ban már
 tettel az
 most, tel
 tépón tép
 be). Ebb
 nyerni. E
 takarmán
 az a kó
 állat ne
 része en
 hanem a
 nem len
 megroml
 a megm
 uton a k
 sabb és
 gazdának
 szécska
 tépőgépe
 szövetke
 minden
 amelyre
 időben le
 hanem a
 súlyos v
 lása, mir
 is tapaszt
 Nyireg

Liptay
 kis közle
 azzal a
 77. szám
 tem. A n
 azt is, a
 csak ezu
 A közl
 szer kiad
 vagy ann
 vissza ne
 mely ren
 miniszter
 tulajdon
 a tekinte
 — hiba,
 bül érint
 delettel
 mint a je
 a minisz
 moly baj
 amikor e
 Sajnos
 a magyar
 olyanból,
 egyik jel
 megfelejt
 Amig
 szüntelen
 a kukoric
 telje az
 rendezett
 járását
 évente ha
 hogy enr
 már idej
 gazdasági
 elvermel
 szár teli e
 szárvágás
 feltakarít
 derekán,
 figyelmez
 megégyr
 lesz-e, ne
 maradéka
 szor hird
 a gazda
 kukoricas

ban már most újabb rendelet kibocsátása, hogy tekintettel az idei takarmányinségre, a kukoricaszárát már most, tehát még frissebben szecskázják fel, vagy szárítópén tépessék meg és zombolyazzák be (savanyítsák be). Ebből a legjobb szarvasmarhatakarományt fogják nyerni. Ezzel pedig nagyban enyhítik majd a fenyegető takarmányhiányukat. Nem veszne oda a szárnak az a körös, vastag háromnegyed része, amelyet az állat nem tud megrágni és nem korhadna el nagyobb része ennek az értékes takarmánynak a földön, hanem a gazda állatja izletes táplálékhoz jutna; nem lenne kényszerülve továbbá tavasszal, hogy a megromlott tengeriszárral állatait kinozza, vagy hogy a megmaradt szárat feltűzelje és ami a fő, ez uton a kártekonny kukoricamoly ellen is a leghathatóbb és hasznos módon védekezne. Persze sok kisgazdának nincs annyi anyagi ereje, hogy a drága szecskavágót, vagy még drágább és hasznosabb szárítópépet megszerezhesse. De itt is lehetne segíteni szövetkezetbe való tömörüléssel. A gépek beszerzésére minden községben lehetne szövetkezetet alkotni, amelyre éppen most, ebben a takarmányban inséges időben lenne nagy szükség. Azonban nemcsak most, hanem a legnagyobb takarmányhiányban is nagy kár, súlyos veszteség a sok jó tengeriszárnak az elpusztulása, mint ahogyan azt minden évben és a jelenben is tapasztaljuk.

Nyiregyháza. Liptay Jenő.

Liptay Jenő öreg barátomnak köszönöm ezt a két kis közleményt. Az elsőnek minden betűje azonos azzal a toldalékkal, amelyet a „Köztelek”-nek idei 77. számában az itt szövegezték közlemény végére fűztem. A másik is megerősíti az én tanításomat, de még azt is, amely még betűfestéket sem látott és amely csak ezután kerül majd napvilágra.

A közigazgatási rendelet olyan valami, amit ha egyszer kiad a hatóság, érvényes addig, amíg ugyanaz, vagy annál nagyobb hatóság, amely erre jogosult, azt vissza nem vonja vagy nem módosítja. A kukoricamoly rendeletet háromszor adta ki a földművelésügyi miniszter, egyre javítva, tökéletesítve azt. Ez tehát tulajdonképpen újabb kiadásra ma nem szorul. Ebben a tekintetben nem is volna a felettes minisztériumban — hiba. A hiba ott van, hogy a legkövetlenebbül érintett fél, a gazda nem igen törődik ezzel a rendelettel és így nem gondol rá, nem még akkor sem, mint a jelen esetben, amikor ezt az országos rendeletet a miniszter akkor és azért adta ki, amikor a kukoricamoly baj ugyancsak már a gazda körmére égett és amikor e rendelet kiadását a gazdák kérték.

Sajnos azonban a dolog úgy van, mintha Tereplónk a magyar embert kissé furább agyagból alkotta volna: olyanból, amelynek — több gyarló természetű közlő — egyik jellemvonása az is, hogy nagyon is könnyen megfeledkezik köteles teendőjéről!

Amíg én is hivatalból fogtam az ekaszarvat, szüntelenül arra kértem a felettes hatóságot, hogy a kukoricamoly rendelet végrehajtása érdekében követelje az alant hatóságoktól (vármegyétől, járástól, rendezett tanácsú várostól, kis- és nagyközség elöljáróságától), hogy azt a rendeletet hirdettesse ki évente háromszor. Először a kukoricatörés kezdetén, hogy ennek a révén hívassék fel a gazda figyelmére már idejekorán a kukoricamolyra és a kukoricaszár gazdaságos felhasználására (szárítépés, szecskázás, elvermelés, zombolyázás, fűtőnek való készítése, a szár téli etetése és almozása trágyanyerés céljából stb.), szárítógépként pedig a kukoricatarlónak földig való feltakarítására). Másodszor hirdettesse azt ki a tél derekán, az újév kezdetén, hogy ezzel a gazdát utóljára figyelmeztesse a kukoricaszár rendezésére, amikor az még egyrészt nem késő s amikor másrészt a gazda is látja, lesz-e, nem lesz-e május elejére fel nem használt szármaradék, hogy azután azt is rendbe hozza. Harmadszor hirdettesse ki, vagy alkalmas módon hívja fel a gazda figyelmét azért, hogy aki gazdaságában a kukoricaszárral a hivatalosan követelt rendet nem

teremtette meg, azt most már kimélet nélkül fogja sújtani a törvény büntető ereje. Sajnos, ez a háromszori kihirdetés, amely mind a mi közigazgatásunk, mind a mi gazdáink eszejárásával számolt, nem honosított meg, még pedig nem a sikeres védekezés gyors meghonosításának nagy kárára!

Liptay Jenő t. barátom 1928-ban Hévízfürdő tájékán látott 1927. évi termései kukoricaszárát, amint azt az odaváló gazda hazaszállította. Liptay barátom, akinek beretválességű gazdasági eszejárását én mindig bámultam, megállapította, hogy a hévízi csendőrnök tudomása sem volt arról, hogy az ilyen régi kukoricaszárnak május 15-étől az új, az az ideai szár vágásáig való meghagyása tilos. Véleményem szerint ezért azonban nem a csendőr a hibás, hanem az, akinek ki kellett volna tanítania vagy figyelmeztetnie az alája rendelt csendőrt, hogy a rengeteg sok feladata — kötelessége közé tartozik az is, amit Liptay barátomnak Hévíz határában már nem kellett volna látnia!...

Emlékszem, hogy abban az évben, amikor Nagyhortobágyon már nagyban és kivált az ugynevezett sáskagepekkel folyt az irtás, megjelent ott a pásztormadár is, még pedig több helyen és jelentékeny számban. Leginkább szembetűnt az a csapat, amely a nagyhortobágyi nagyhíd vízvezető csatornáiban és a csárda melletti téglarakásban letelepedett és már fészkelte is.

Amikor a „D. V.”-éből valaki kiszállt a nagyhortobágyi állomáson és meglátta a veres téglarakásban bujkáló, rajta ugráló és szüntelenül veszekedő élénk madarat: első dolga volt ha puska volt nála, hogy a mitsem gyanító sok madár közé durrantson. Az oktalannak madárpusztítás feldühített. Szidásom, káromkodásom nem enyhítette a bajt. Ekkor véletlenül eszembe jutott néhai Darányi madárvédelmi rendelete. A védendő madarak között fel van sorolva a pásztormadár is. Rögön elővettem a hortobágyi csendőrparancsnokot, egy értelmes, kötelességtudó csendőrmestert és kitanítottam őt 2-3 szóval, hogy a hortobágyi új védendőmadarat védenie kell, mert azt az ő nyomatott utasítása is követeli. (Ezt tudniillik már ott a Nagyhortobágyon tudtam meg, amikor a csendőrség utasítását átnéztem.) Nem is bántotta azután ott senkisé a pásztormadarat! A csendőrmesternek is öröme volt akkor, amikor egy kis idő múlva felettes hatóságától egy kapitány és egy hadnagy nála vizsgálatot tartott és ő jelentette nekik, hogy itt a csendőrségnek újabb kötelessége is kell teljesítenie: védenie kell a pásztormadarat, amelyet akkor a két derék csendőrtiszt még csak hirtől sem ismert és szívesen fogadta, meg is dicsérte alant, amikor ez bemutatta nekik a csárda és majd a többi helyeken letelepedett és fészkelő, hangoszávu madár-népet!

A tanulság az, hogy a rendeleteket nemcsak írni és kiadni kell, hanem tartalmukra meg kell tanítani azokat is, akikre az ellenőrzés és végrehajtás is rá van bízva, ki kell oktatni alkalmazásukra s általában arra, hogy ilyen rendeletek és törvények vannak is! Ezt kellett volna tennie a hévízkörményi közigazgatási hatóságnak is!

Egyébiránt Liptay barátom ne higgye azt, hogy 1928-ban országsszerte is uralkodott a hévízi állapot. Ha így volna a dolog, az bizony igen szomorú lett volna. Felhozok egy más, említésre ugyancsak érdemes esetet.

Tavasszal itt járt nálunk Malenotti Ettore olasz tanár Veronából, ez a veneziai és tridentinai (trienti) Növényvédelmi Megfigyelő Állomás igazgatója; megfordult Budapesten a Róberti Állomáson és más intézetben is. Eppen abban az időben (tél derekán) megkaptuk a tiszántúli (debreceni) Mezőgazdasági Kamarának színes kukoricamoly tábláját, amelynek egy példányát Malenotti azon melegeben elkérte tőlünk. Malenotti ezt a magyar, ismétlem ezt a debreceni színes kukoricamolytáblát egy hatodnyira kisebbítve, fekete nyomással közölte a „Trevisoi Tarlományi Paraszt”-ban (Contadino della Marca

Trevisana) f. évi 13. számában (1928 márc. 25-én). A képen, mint Liptay barátom is tudja, hiszen az ő „Kamarájáról” van szó, fel van tüntetve egy kukoricamolyrágta, de még álló kukoricaszár, több molyos szárdarab, a moly himje, nősténye s a szárítás bácskai főszerzője, a „budák”, a szárítógépek kapa. A tábla rövid magyarázó szövegét Malenotti közleményében teljességében olvasul is közli. Az, hogy az olasz szerző a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarát „a Tiszamedenceje Mezőg. Kamarájának” („Camera di Agricoltura del Bacino del Fiume Tisza”-nak) fordítja, Cam. d. Agric. Trastibiscana helyett, nem ront a t. szerző öszinte jóakarátán.

Ezt előre bocsátva, közlöm Malenotti dr. szövegéből azt a részt is, amely — úgy hiszem — Liptay barátomnak is némi örömet, kivált reményt okoz arra nézve, hogy még nem rohad nálunk — minden!

Malenotti ezt írja: „A magyar rendelkezések (dispozicioni ungheresi) végrehajtásának igazolására elmondom, hogy az elmúlt februárius hava 29-én, — ez tehát 1928-ban volt! — midőn vasuton bejártam Baranya vármegyét — il Comitato Baranya, — Szent Lőrinc (ezt is helyesen írja!) közelében, nem messze Pécsről láttam gazdákat, akik vasvillával sorba gyűjtötték a mezőn hagyott kukoricaszár — steli di mais, mások meg rakásra hányták a már sorba összehuzott szárat, végül ismét mások meggyújtották ezeket a rakásokat. Azonkívül egy napraforgó-sor (un filare di steli di girasole) is el volt már készítve az eltűzésre. A mező pedig nagy területen tele volt szén- és hamufoltokkal (kihámvadt tüzhelyekkel), amelyek az elégetett szár helyén megmaradtak. Ezeket a tényeket, folytatja Malenotti, nem az eredmények miatt akartam felhozni, amelyek a török-buzamoly — Piralide del granturco — ellen kezdődő kötelező háboruban — la lotta obbligatoria — némely külső országokban — in taluni Paesi esteri — már mutatkoznak, hanem azért, hogy a veneziai (velencei) tartomány gazdái ne lássák tulzottnak azt az életbe léptetett rendelkezést, amelyet a kormány (t. i. az olasz kormány is) az ország termékeny területe egyik legjelentékenyebb termékének védelmére fogantatott.

Ne maradjon észrevétel nélkül azonban az sem, hogy az olasz nemzetgazdasági minisztériumtól*) kiadott (olasz) rendelet, amidőn mindenkire nézve eléggé egyszerű és világos rendelkezéseket foglalt magában, csak a fertőzés nagyjának (durvájának) — contro il grosso dell' infezione — akarja elejét venni — ha voluto provvedere. Nem lehet mondanunk ugyanis, hogy a védekezés a törökbuza — granturco — szárnak megsemmisítésével már teljesen be volna fejezve. Így beszél Malenotti dr. tanár.

Keszthely (Hévíz) és Pécs Dunántúli fekszik és nem is olyan nagyon messze egymástól. Az egyik helyen — mondjuk — nem történt 1928-ban semmi, míg a másik helyen már a kelleténél több is, mert ugye, itt jobban örülne a lelkünk, ha a szántóföldeken a tüzhelyek helyett a faluban elzombolyázott kukoricaszár kupacokat látnánk? No de eljön még annak az ideje is!

Liptay Jenő barátom azt írja, hogy a rendelet a gazdától a kukoricaszár megsemmisítését, felégetését kívánja. Ez, bocsássa meg a t. barátom, tévedés. A rendeletben szó sincs róla. A rendelet a kukoricaszárnak idejében való felhasználását követeli. Mindenek előtt takarmánynak, azután alomnak és ahol az egyelőre másként nem lehet, tüzelőnek is. Ez utóbbit azután a kiadott hivatalos kiadvány utasítás (nem a rendelet!) külön leírja, hogy az miként történjék, hogy a gazdát

*) A magyar olvasót kérem, hogy itt Benito Mussolini olasz nemzetgazdasági minisztériumára gondoljon, amely igazi ujkori olaszföldi Szentháromság, t. i. a földművelésügyi, a kereskedelmi s a pénzügyi minisztérium egyesülve egyet, nemzetgazdasági minisztériumot alkot és az olasz ég alatt egy lej rendezel és vezeti ezt a természetes okoknál fogva együtve tartozó három közigazgatási ügykört, helyesebben mondvá közigazdasági tényezőt.

MÉSZNITROGÉN

18-20% garantált nitrogéntartalommal a legjobb és legolcsóbb nitrogénműtrágya.

Az összes művelési ágaknál, különösen kalászosoknál, kapásoknál és szőlőnél a legjobban kifizetődik. Őszi kalászosok alá a vetés előtt alaptrágyaként kiszórva A 2000 holdon aluli gazdaságok rendelkezéseit a magas terméshozamot biztosít. kedvezményes állami akció keretében bonyolítjuk le.

Gyártja: „NITROGÉN” Műtrágya és Vegyipar Részvénytársaság

Telefon: Aut. 824-10, 825-20 Budapest, V. kerület, József-tér 1. szám. Sürgőnycim: Nitrogén

KÁLISÓT,

mely a terméshozamot fokozza, a minőségét javítja. A kálió alkalmazása nagyfontosságú, mert teljes eredményt csakis teljes trágyázással érhetünk el. Továbbá Thomassalakat, Rhenánia-foszfátot, szuperfoszfátot, kónassavas ammóniakot, chillsalótromot és trágyamészet.

INGYENES MÜTRÁGYÁZÁSI TANÁCSADÓHELY!

nak ebből okvetlenül haszna, de kára ne legyen. A szár eltávolítása a hanyagságtól fulladozó gazdának már a büntetése legyen, mert a rendeletnek az a célja, hogy a jó gazdát megóvja a hanyag gazda nemtörődöm-ségéből fakadó baj és anyagi kár ellen.

Ez a szándék rejlik a ma is érvényes kukoricamolyrendelet 2. szakasza sorában, amely rendelt a kukorica és cirok összes melléktermékeiben és követeli, hogy azokat minden birtokos köteles, „minden év május 15-ig felhasználni, vagy amennyiben azokat fel nem használta volna, a kukoricamoly pilléje kirepülésének megakadályozására alkalmas módon elraktározni, vagy” ha mindez nem áll módjában, akkor csak ebben az esetben köteles azokat „megsemmisíteni”.

Ime ez a kukoricamolyrendelet célja és ez az ideartozó szövege is. Ennél jóval többet kérnek a mi nyomunkban járó Északamerikai Egyesült Államok és Olaszország is ott, ahol a kukoricát a kukoricamoly ellen védeni akarják.

Amit Liptay barátom a kukoricaszár felhasználására ajánl, az helyes és ebben a tekintetben ugyanegy barázdában haladunk. Köszönet érte!

De köszönet a t. Szerkesztőségnek is, hogy egyre több helyet ad a „Köztelek”-ben olyan közleménynek is, mint anilyen az alsóőri Farkas, Zaitschek, stb.-é volt. Azok a szakközlemények, amelyek a kukoricaszár helyes felhasználását (tépés-zombolyázás) tanítják, egytől-vegig szolgálják a kukoricamoly ellen való hadjárat jó célját. Hiszem, hogy vállvetett erővel talán célt érünk a hazai jóra való rüstségnek ezzel a rákfenéjével szemben!

Rovatvezető.

SERTÉSTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: a. Dörner Béla.

A lóhúsetetés a sertéshizlalásnál.

Egy szentesi sertéstenyésztőtől az alábbi kérdést kaptuk:

„Körülbelül két éve, hogy áttértem az angol hús-sertés tenyésztésére és hizlalására és eddig minden évben felvittem Budapestre 200 darabot. Az idén kísérleteztem a lóhúsetetéssel és azt tapasztaltam, hogy a lóhús igen jól hatott az óthónapos malacoknál és igen olcsó takarmány. A vágó darabonként, amelyekben kb csak 1 q hús van, 10 pengő. Mivel arra akarok törekedni, hogy 120 darab jelenleg háromhónapos süldőmet 70 kg-os súlyra olcsón készíthessem el, meg kell válogatnom a megfelelő takarmányokat.

A lóhúst főtt állapotban, a burgonyát párolva, a takarmányukorrépat reszelve, a búzát darált állapotban etetném, azt azonban, hogy a nyers vagy főtt lóhúsnak mi a tápértéke, nem tudtam eddig a szak-könyvekből megállapítani, így erre nézve szíves utbaigazítást kérek.”

A lóhúsetetéssel azonban kellemetlenségeim támadtak. Mikor pár darab lovat már levágtam, a városi állatorvos a lóvágás azonnali beszüntetésére szólított föl és büntetéssel fenyegetett, majd a vármegyei főállatorvosnál az ügyben járva, fölmutatott egy rendeletet, hogy aki lovat akar vágni, azt csak lóvágóhídon teheti. Így bármilyen jó legyen is a sertésekkel a lóhúsetetés, el kell azt hagynom, mert a vágóhidépítést már nem bírja el a mai sertéstartás. Kérden, hogy most mit csináljak? Ilyen viszonyok között elmegy az ember kedve a termelő munkától, különösen akkor, ha itt Szentesen 49 pengő az ótengeri ára. Így szól a kérdés, amelyre a kellő információk után az alábbi választ adhatom.

Mint Fokányi László dr. állategészségügyi főtanácsosnak „Állategészségügyi rendeletek és elvi határozatok” cím alatt megjelent kiváló szakkönyvéből látom, az

* Erre nézve Weiser István dr. lesz szíves talán alkalmaslag megadni a választ a lap hasábjain. — Szerk.

1913. évi 58.000 számú földművelésügyi miniszteri rendelet 1. §-a értelmében a lovak vágását még abban az esetben is be kell jelenteni a községi előjáróságnak, ha a vágás kizárólag abból a célból történik, hogy a hullák részei sertések etetésére használhatók fel.

A lóhullák részeinek sertésetetés céljaira való felhasználása pedig az 1925. évi 42.500 számú földművelésügyi miniszteri rendelet értelmében előírt hatósági engedély mellett történik.

Egy újabb földművelésügyi miniszteri rendelet (22.831/1928.) értelmében a lóvágás (lóirtás) a gazdaság területén is eszközölhető, abban az esetben azonban, ha rendszeresen történik, az csak külön e célra kijelölt olyan félreeső helyen hajtható végre, amelynek talaja és oldalfalai vízhatlan és könnyen mosható anyagokkal van borítva, önként értődik, hogy ezt a helyet állandóan tisztán kell tartani.

Igy szólnak a miniszteri rendeletek.

Miután ez a kérdés most az olcsó lóhúsetetéssel kapcsolatban tudomásom szerint sok sertéstenyésztőt érdekel, így nem lesz fölösleges, ha azt bővebben is tárgyaljuk. A tenyésztőket főképp a 42.500/1925. számú F. M. rendelet érdekli, azért az abban felsoroltakat röviden — mihez tartás végett — felsorolom.

Állati hullákat vagy azok részeit állatok etetésére csak hatósági engedély alapján szabad felhasználni. Az engedély iránti kérelmet az elsőfokú állategészségügyi hatóságnál kell előterjeszteni (tehát a főszolgabírónál, r. t. városokban pedig a polgármester-nél), mely a jelzett célra csak olyan állatbirtokosnak adhat esetről-esetre, vagy egyszer, vagy mindenkorra szóló engedélyt, aki személyileg kellő biztosítékot nyújt arra, hogy a hullarészekkel visszaélés nem fog történni. Mészárosoknak, henteseknek, húsárusítóknak, vendéglősöknek, kifőzőknek, valamint az 54.300/1908. sz. F. M. rendelet 44. §-ában felsorolt magánintézeteknek ilyen engedély nem adható.

(Ezt a rendeletet Fokányi dr. könyvében kikeresve, ide szuram, hogy az idézett 44. § alatt mely magánintézetek azok, amelyeknek ilyen engedély nem adható. Tehát: kaszárnyák, szállodák, nevelőintézetek, étkezőhelyiségek, fogházak, kórházak, gyógyintézetek, szegényházak, népkonyhák valamint mészárosok (stb. mint előbb) magánháztartásoknak nem tekintendők. Ha tehát ilyen közintézeteknek engedélyük van arra, hogy saját telepeikön vághatnak állatokat, úgy saját húsvizsgálót alkalmazhatnak, aki a községi előjárósággal egyetértve működik.)

E beszurás után visszatérek ismét a 42.500. sz. rendelet kikötéseire.

Az engedélyes a következő feltételeket tartozik teljesíteni:

a) állatok etetésére csak állatorvos által igazoltan nem fertőző (ragadós) betegségben elhullott (kiirtott) állatok húsát szabad felhasználni;

b) hullákat vagy hullarészeket csak az engedélyben megjelölt gazdaságokból, illetve dogterekből és gyepmesteri telepekről és csak a helyi állategészségügyi hatóság vagy megbízottja által közvetlenül a berakás után lakattal jól elzárt járművekben vagy tartályokban szabad a felhasználás helyére szállítani. A lakat egyik kulcsát a helyi állategészségügyi hatóságnak kell átadni, a másikat az engedélyes őrzi meg.

c) a szállításra olyan járműveket vagy tartályokat kell használni, amelyek lakattal lezárhatók, könnyen tisztíthatók és a folyékony anyagokat nem bocsátják át. A járműveket minden használat után alaposan meg kell tisztítani;

d) a szállítást a felhasználás helyére illetékes helyi állategészségügyi hatóságnak, ha pedig idegen község területéről történik, ugye község helyi állategészségügyi hatóságának is előzetesen és esetről-esetre be kell jelenteni;

e) a hullanyagot más célra, mint az engedélyes birtokában levő állatok etetésére használni tilos.

A további szakaszok a büntetésekre vonatkoznak.

Röviden összefoglalva, így áll ma a lóhúsetetés kérdése. Az illető állatorvosok tehát — amint látjuk — jogosan léptek föl a t. levélíró által említett esetben.

Amint látjuk, a lóhúsetetés nem olyan egyszerű, mint azt sokan gondolták. Tagadhatatlan, hogy ezekkel a rendszabályokkal a lóhús megdrágul, de azért mégis olcsó takarmánynak látszik.

A gazdaságoknál egy másik baj van a vidéken. Egyik ismerősöm beszélt el, hogy a szomszédos nagyobb faluban a közbiztonság akarta a lovakat angol sertések részére levágtatni, de ott egy megrökönyödtek az ideától, hogy kereken tiltakoztak ellene. „Ha mi itt lovakat is vágnak, — mondották a mészárosok — akkor nekünk befellegzett, mert egy kiló húst sem tudunk többé eladni a marhahusból, mivel ránk fogják, hogy lóhúst adunk!”

A gazdaságoknál nem marad most más hátra, mint az, hogy a major valamelyik épületében berendez magának (amint a 22.831/1928. számú F. M. rendelet mondja) egy „félreeső helyiséget” és ott vágja le az etetésre szánt lovakat az említett szabályok szerint. Tagadhatatlan, hogy ezzel megdrágul a doig, de nem tehetünk ellene semmit, mert fontos közérdek parancsolja azt, hogy alkalmazkodjunk a kormányrendeletekhez. Még mindnyájan emlékezünk a háboru utáni németországi sötét időszak eseteire, amikor emberhúst mértek ki a lerongyolódott embereknek! Nincs esodálnivaló, ha a közbiztonságok kellő körültekintéssel és óvatossággal kezelik az ilyen kérdést.

„Fine-finálé” (mint Tokalyi Nagy László mondaná), a dolog mégis úgy van, hogy a lóhús még ezekkel a „megszorításokkal” is még mindig olcsóbb, mint a 40 pengős ótengeri, vagy a 29 pengős La Plata. Lehet, hogy a friss lóhús és a friss lóvér tápanyagtartalma a vegyelemzés szerint nem lesz több, mint mondjuk a jó korpácé, (erről majd kiváló tudósunk, Weiser dr. fog bizonyára tájékoztatni), de hogy a sertés nagyon szívesen eszi és bolondul érte, az bizonyos. Így azután többet is termel belőle, mint amennyit a szokásos tabellaszámok után várni lehet!

A sertéssel tehát szívesen a lóhús fiatal korban pár hónapig előnyösen etethető egyrészt, mert hatalmas testsúlynevelő és fejlejtő hatása van, másrészt, mert még az ismertetett megszorításokkal is egyike a legolcsóbb takarmánynak.

Arra, hogy közzgazdasági szempontból mi előnyösebb, a vágni való „gebéket” a vasutól távollevő vidékeken (ahol a pesti fólhozatal nem fizeti ki magát) szomorú sorsukra hagyva dogterek nitrogéntartalmának növelésére fordítani, vagy pedig az amugy is sok takarmányozási nehézséggel küzködő sertéstenyésztetekben, mint fehérje- és vitamingszorgalmas takarmányból húst, csontot és életenergiát termelni, arra nem lérek ki.

Mindenesetre érdekes, ha sertésekkel való lóhúsetetés kérdése magától kezdődött meg egyes életrevaló sertéstenyésztőknel. En csak akkor ajánlottam ezt a „Köztelek” eldugott helyén, amikor már egyesek-től kedvező hírek hallottam. Joggal mondhattam tehát a megindult lavinára: hogy „mosom a kezemet!”

e. D. B.

MEZŐGAZDASÁGI ÜZEM ÉS SZÁMTARTÁS.

Rovatvezető: Ormándy János dr.

A sertéstenyésztés jövedelmezősége.

Mint minden egyébnél, ugye az állattenyésztésnél is előzetes kalkulációval kell élni. A „Köztelek” ez-évi 30-31. számában jelent meg egy igen értékes közlemény a feles juh tartásáról, amely igen kézzelfoghatóan bizonyította azt, hogy a feles juh tartása milyen nagy veszteséggel jár, sőt láthattuk e cikkből

HAZAI GYÁRTMÁNYT A MAGYAR TERMELŐKNEK!

A gyümölcsfák kártevőit csakis az Avenarius-féle

DENDRIN

gyümölcsfakarbolineum pusztítja el legbiztosabban.

Vízben tökéletesen oldódik.

Permetezés lombhullás után.

SOTOR HERNYÓENYV alkalmazásával védje meg Dendrinezett gyümölcsfáit az utólagos fertőzéstől

Gyártja: **KRAUSZ-MOSKOVITS EGYESÜLT IPARTELEPEK R.-T., BUDAPEST, VIII., ÖRÖMVÖLGY-UTCA 8.**

KÉRJEN ISMERTETŐT!

KÉRJEN ISMERTETŐT!

TEJET veszünk

KORONA TEJCSARNOK R.-T.
FŐTELEP ÉS KÖZPONTI IRODÁK:
BUDAPEST, IX., DRÉGELY-UTCA 15. SZÁM
TELEFON: JÓZSEF 531-64 ÉS JÓZSEF 800-04 1590

azt is, hogy a juh tartása még saját kezelésben is veszteséggel jár. Az állattartásnak megvan az a sajátja, hogy veszteség mellett is olyan szintben tünik fel, mintha hasznát hajtana s csak az előtt lesz nyilvánvaló az eredmény a maga valóságában, aki ceruzát vesz elő.

Ha a mostani viszonyok mellett vizsgáljuk az állattenyésztés jövedelmezőségét, hamar rá fogunk jönni arra, hogy az csak bizonyos körülmények között jár haszonnal. Nem akarom az állattartás jövedelmi eredményéből levonni azt a következtetést, hogy akkor ne tartunk állatot. Nem kétséges ugyanis, hogy az állat és a föld szümbiozisan vannak s az egyik hiánya lehetetlenné teszi a másik fenntartását is. Ha gazdálkodni akarunk, állatot is kell tartanunk. Ha azonban üzleti szempontokat is figyelembe vesszünk, akkor pontos számításnak kell megelőzni azt az elhatározásunkat, hogy milyen állatot s milyen körülmények között tartunk.

A sertésenyésztés jövedelmezőségére az alábbi két esetet ismertetem.

Uradalmunkban múlt év szeptemberében 20 darab tíz hónapos mangalica kocát, 1 darab tíz hónapos mangalica kánt állítottunk be. A kan bugatás alatt naponta 2 kg tengeri- és árpadarát kapott keverve, egyébként 1/2 kg darát, vagy korpát. Az anyák naponta 60 dkg korpát, 40 dkg tengerit kaptak, hasaság alatt 1 kg kevert darát, szoptatás alatt 1 kg tengeridarát, 1 kg korpát ettek. A malacok választás előtt 15 nappal 15 dkg szemes árpát, választás után fokozatos emeléssel naponta 40 dkg árpadarát, 40 dkg tengeridarát és 20 dkg korpát kaptak. Ilyen etetéssel egy év alatt megesznek 225 kg árpát, 6320 kg árpadarát, 9060 kg tengeridarát, 6000 kg korpát. Ellettek a kocák kétszeri bugatással: februárban 105 darabot és augusztusban 126 darabot.

A jövedelmezőséget tekintve, a következőképpen áll a helyzet:

21 darab sertés (60 kg á 120, 1 darab 72 P)	1512— P
6845 kg árpa (dara helyett számítva) á 24 P	164280 „
10,600 kg tengeri (dara helyett számítva) á 22 pengő átlagárban	2332— „
6000 kg korpá á 20 P	1200— „
Kanász 1/4 konvenciója	180— „
Gyógyszerek és állatorvos (21 anya, 105 malac után)	23096 „
Összes befektetés:	709776 P

Ezzel szemben:

21 darab 22 hónapos sertés á 120 P	2016— P
105 darab 7 hónapos malac á 48— P	6048— „
126 darab 1 hónapos malac (nincs eladva)	1260— „
	8324— P
20% elhullás	186480 „
Összes elérhető bevétel:	745920 P

Egybevétel:

Összes bevétel	745920 P
Befektetés	709776 „
Elért bevételi többlet:	36144 P

amely összeg egyenlő a befektetett tőke körülbelül 5%-ával. Nem szükséges ahhoz megjegyzés, hogy milyen üzletnek minősítsük a sertéstartást, ha 20 anya és szaporulata egy év alatt 36144 P-t hoz, akkor, amikor rizikó nélkül fizet a bank 6% kamatot.

Jövedelmezőbb módja a sertéstartásnak az, ha július hónapban vásárolunk választott malacokat. Ilyenkor van már tarló s tarthatjuk körülbelül november közepéig úgy, hogy ugyszólván semmi abrakraktármányt sem kapnak, mert bő élelmet nyújt a buza, rozs, kukorica, burgonya stb. tarlója.

Ez esetben a jövedelmezőségi számítás a következő lesz:

100 malac 10 kg-os, á 160 P, 1 drb 16 P	1600— P
Gyógyszer, orvos	200— „
Konvenció 5 óra	100— „
Összes befektetés:	1900— P

Ezzel szemben:

Eladásra kerül 100 drb 7 hónapos malac, 1 drb á 20 P, drb-onként 35 kilóval 42 P	4200— P
Elhullás 20%	840— „
Összes elérhető bevétel:	3360— P

Egybevétel:

Bevétel	3360— P
Kiadás	1900— „
Elérhető tiszta nyereség:	1460— P

amely összeg egyenlő a befektetett tőke 184%-ával. Ehhez az utóbbi sertéstartási módhoz még azt a megjegyzést szeretném hozzáfűzni, hogy amennyiben nem áll elegendő mennyiségű, vagy kellő minőségű tarló a malacok rendelkezésére és abrakraktármányra szorulnának állataink, ez időben kifizetődik az ilyen módon való tartás is. Tudjuk, hogy éppen október és november hónapban van legalacsonyabb ára a kukoricának, viszont a sertések éppen ebben a korban értékesítik legjobban a feletett takarmányt s így könnyű megállapítani, hogy az ilyen módon való sertéstartás még ez etelési rendszer mellett is jövedelmező.

Gyótapozsta.

Fáy Zoltán.

Burgonyakivitelünk hibái.

— Hozzászólás. —

Beke László fenti cím alatt 3 részből álló cikket közölt a „Köztelek” hasábjain, amelyek közül az 1. a gazda, a 2. a kereskedő hibáit, a 3. pedig az állam feladatait veszi tárgyalás alá. A 3. rész általában a termelés irányításával foglalkozik, amit pedig a valóságban a m. kir. földművelésügyi minisztérium megbízásából a m. kir. Burgonyatermelési hivatal végez. Legyen szabad arra egész röviden reflektálnom.

Beke régi munkás szakember a burgonyatermesztés terén. Cikkében foglaltakat — lényegtelen eltérésekkel — magam is osztom, egyben azonban — véleményem szerint — a cikkirő nagyot tévedett. Azt akarta megírni, hogy mit kellene tennünk burgonyakivitelünk fellendítése érdekében és ehelyett azt írta meg, amit már évek óta cselekszünk.

Cikkében azt mondja: a burgonyatermesztő gazdákat szóban, írásban és képből fel kellene világosítani, miképpen „készítsék ki” árujukat és ne csak az u. n. „szállítási szabályzatok” bírói határán ingadozzon az áru minősége. A továbbiakban pedig azt tanácsolja, hogy szakemberek útján kellene megállapítanunk az áru minőségét, csomagolását, adagolását, kikészítését stb. Mindezeket össze kellene foglaltatnunk füzetekbe, könyvecskébe és minden gazda részére hozzáférhetővé kellene tennünk.

A valóságban mindezeket a feladatokat szaklapokban elhelyezett cikkek, kiállításokon bemutatott képek és anyagok, azonkívül az ország legelső szakemberei meghallgatása után összeállított, füzetben kinyomatott, olasz és német nyelvre is lefordított *szállítási szabályzat* útján igyekeztünk az elmúlt években teljesíteni. A szabályzattal minden érdeklődőt díjtalanul megajándékoztunk. Szóval mintha csak gondolatolvasók lennénk, eddig minden a cikkirő kívánsága szerint történt. Nekünk is lenne ezzel kapcsolatban egy kérdésünk, még pedig az, hogy munkánkat szakképzettségével ő is támogatja. A cikkirő által előállított burgonyafajtákat és egész munkásságát a magam részéről mindenkor a legteljesebb objektivitással kezeltem, méltán kérhetem tehát, hogy a mi munkánkat a cikkirő is hasonló objektivitásban részesítse.

Cikkirő a továbbiakban vetőburgonya-akciókat bírálja. Azt mondja, lehetőleg olyan fajtákat kellene kiadni termesztésre, amelyeket a külföld keres. Ez így is történik, efeleddi azonban, hogy a görög piacot csak 1925-ben, az olasz piacot pedig csak a múlt évben szereztük meg, tehát csak ettől az időponttól kezdve dolgozhattunk a piacok izlésének a kielégítésén. A kül-

földi piacoknak való termelésnél egyébként arra is figyelemmel kell lenni, hogy túlprodukciónak ne álljon elő, nehogy az esetleg értékesebb, kevesebbet termő étkezési fajtát a gazdák feltakarmányozni legyenek kénytelenek, vagy pedig potom áron adják el, mint ahogy ez a múltban történt az osztrák piacnak termesztett sárgahusu Industrie termelésénél.

Cikkirő még a természetű burgonyafajták számának csökkentését kívánja. Ezt mi is már évek óta hangoztatjuk és a vetőburgonya-akciókat is ennek az elvnek figyelembevételével vezetjük. Kérdem azonban, miért hoz a cikkirő ilyen elvek mellett csupán egy évben 11 és reá két évre ismét 7 új burgonyafajtát forgalomba? Miért nem próbálja ki azokat előbb kicsiben, hogy a sok közül a kívánalmaknak melyik felelne meg a legjobban? Csodálhatjuk-e ilyen körülmények között, hogy egyes községek határában egész fajtagyűjteményt találhatunk? Új fajtát előállítani nem művészet, de igenis áldás olyan fajtával megjelenni a piacon, amely jobb az eddig termesztetkénél.

Csonka-Magyarország vasuton évenként körülbelül 800—900 vagon vetőburgonyát szállít, ennél a számnál az akció keretében forgalomba hozott mintegy 400 vagon feltétlenül jelentékeny mennyiség. Ha ezt a mennyiséget növelhetnénk, az a termesztésre feltétlenül előnyös lenne. Az elmúlt évben pl. a holdankinti országos termésátlag 444 q volt, ezzel szemben az általunk kiadott vetőburgonyák után a feldolgozott 350 adat alapján az átlag 84 q-t, vagyis az országos átlagnak majdnem a kétszeresét tette. A cikkirő szerint, ha a gazdák csak minden 5 évben cserélnék vetőgumót, évente 9000 vagon vetőburgonyára lenne szükség. A magam részéről ezt a számítást helytelennek tartom. Hiba ugyanis az, ha például a 100 holdon burgonyát termesztő gazda egyszerre 100 holdra szükséges vetőgumót vásárol. Az ilyen gazda egyszerre csupán 1 1/2—2 vagon vetőgumót vásároljon és csak annak a terméséből ültesse be az egész 100 holdat. Így azután nem kell sajnálnia a vetőgumóért a pénzt, a fő, hogy az kifogástalan legyen.

A továbbiakban 20—25 gazdaság kiszemelését ajánlja a cikkirő, ahol a gazdák szakszerű ellenőrzés mellett vetőgumót termesztene. Vajjon nem ezt tesz-e 1923 óta az államilag elismert burgonyavetőgumót termesztő gazdaságok? Lehet-e szakszerűbb ez a termesztés ezeknél a kérdéssel komolyan foglalkozó elismert gazdaságoknál?

Végül — elhagyva több kisebb kérdést — a márkázás ügyét illetően magam is elismerem annak nehézségeit, mégis bizom, hogy a márkázás helyes megoldására kivitelünk emelése érdekében fogunk módot találni. Amíg pedig ez az ügy megéri, addig is csináljunk lelkiismereti kérdést abból, hogy a szállításokat a m. kir. Burgonyatermelési hivatal szállítási szabályzata szerint eszközöljük.

vezér K. Takács Gyula

a m. kir. Burgonyatermelési Hivatal vezetője.

Megtörtént a hízalási hitel kiutalása.

A „Köztelek” legutóbbi számában panaszlóan tettük szövé, hogy az elvileg már régen elhatározott hízalási hitel kiutalása erősen elhúzódik, ami kedvezőtlenül befolyásolja a hízalás megindulását. Ez az észrevételünk azonban a megjelenés napján már tárgyaltanná vált, mert ugyanakkor a végrehajtással megbízott pénzügyintézetek megkapták a földművelésügyi minisztériumtól a hivatalos értesítést a hízalási hitelnek a kiutalásáról, valamint közölte a minisztérium azokat a feltételeket is, amelyek mellett a hízalási hitelt folyósítani lehet.

A minisztérium utasítása teljesen fedi azt, amit a kiutalás és lebonyolítás módozatairól a „Köztelek” legutóbbi számában közöltünk. Vagyis a hízalási hitel lebonyolítását a kormány megbízásából az Or-

J.Cervinka Praga

Ne használja rétboronáját, mert nem ér semmit, hanem vegyen

Cservinka-féle szab. rétművelő eszközöket

melyeknek egyizbeni használata után rétjei duplahozamúak lesznek!

Prospektusai és árajánlatai, valamint előrendű referenciákkal készségesen szolgál a magyarorsz. kiz. képviselő és raktár.

Braun és Ürményi, Budapest, V., Báthory-utca 7.

Telefon: Automata 241—34 1651/a Honvéd-utca sarok.

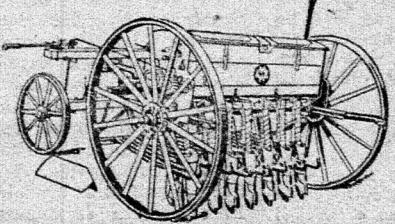
J.CERVINKA PRAGA

WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.

csepeli gyárban készült páncélacél kormánylemezes egytemes acélekéket, boronákat, sima- és rögtörőhengereket. Agrár-Drill vetőgépeket, kapáló- és töltőgéteket, szecská- és répavágókat, morzsolókat, továbbá

magasnyomású „Universal” háti permetezőket

szőlők, gyümölcsfák és cukorrépa permetezésére

a legjobb kivitelben ajánl:

a Weiss Manfred Acél- és Fémművelő R.-T. mezőgazdasági gépeinek eladási központja:

„AGRARGLOBUS”

MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI R.-T.

Budapest, V., Lipót-körut 12. sz.

Távírási cím: AGRARBUS BUDAPEST

Telefon: Aut. 283—49

Előrendű minőség! Olcsó árak!

Kérjen ajánlatot!

szágos Központi Hitelszövetkezet körzeti és községi szövetkezetei (az utóbbiak a 100 holdon aluli kisgazdaságok részére), az Altruista Bank, a Kisbirtokosok Országos Hitelintézete és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete fogják végezni, ezért a hitel iránti kéréseket ezek valamelyikénél kell közvetlenül előterjeszteni, valamint közelebbi felvilágosítások végett is ezekhez kell fordulni. Az 5%-os hiteltől szarvasmarhahizalásnál darabonként 400-500 pengőt, sertéshizalásnál pedig darabonként 60-100 pengőt lehet folyósítani 6-8 hónapra. A hitelt kéri gazdaságok bonitásának megbírálására a lebonylító intézetek szabad kezét kaptak. A miniszteri intézkedés semmi olyan utasítást nem tartalmaz, amely egyébként a gazdaságok bármely csoportját a hitel igénybevételéből kizárná.

A hizalási hitel igénybevételének közelebbi feltételeit és a vele kapcsolatban vállalandó kötelezettségek kereteit részletesen megvilágítja az a kölvélt, illetve nyilatkozat, amelyet a hitelt igénybe vevő gazdának a miniszteri utasítás rendelkezéseinek megfelelően alá kell írnia, ezért ennek tartalmát a következőkben teljes szövegében közöljük:

Alulírott ezennel elismerem, hogy a mai napon Önköktől x pengő kölcsönt kifejezetten hizalási célra az alábbi feltételek és kötelezettségek mellett készpénzben felvettem, amely összeg kifejezetten gazdaságomban (..... község, major) hizalásra beállítandó x darab sertés, x darab marha bevásárlásának céljaira, avagy saját tulajdonomban lévő x darab hizalásra szánt sertés, x darab marha felhizalásához szükséges körülbelül x métermázsas takarmány megvételére szolgál, amely összegből saját tulajdonomban lévő x darab szarvasmarhát, x darab sertést saját takarmányommal fogok hizálni s amely kölcsön hiánytalan és kifejezetten a fenti rendelkezésre való felvételét ezennel igazolom.

1. A kölcsönt tekintet nélkül arra, hogy az állatok hizalása befejeztetett-e vagy sem 192... évi hó n visszafizetni tartozom.

2. A kölcsönért Önköknek 5% évi kamatot fizetek készpénzben 1/4 éves előzetes részletekben. Az első negyedévre eső kamatot Önkök a kölcsön összegéből rövid úton levontathatják.

3. E tartozásom és járuléka biztosításrákötéles vagyok átadni kézzizlogul közös egyetértéssel kirendelt zálogtartójk, X. Y. kezéhez s napon belül a fenti gazdaságomban községben, majorban lévő, ott hizalásra beállított, az én kizárólagos és tehermentes tulajdonomban lévő és az ezekről szóló, nevenre kiállított marhaleveleket és kötelezem magamat arra, hogy az így kézzizlogba adott a rendes gazda gondosságával kezeltem és a sajátomból etetem és hizalom. A szarvasmarhákat legkevesebb 150 napig tartozom hizalni. Kötéles vagyok a beállított állatokat legalább is a kölcsönvevő összeg erejéig tűzár ellen biztosítani.

Járványos vagy egyéb betegségeket, illetve elhullást vagy kényszervégzést köteles vagyok Önköknek 24 órán belül bejelenteni és minden intézkedést, mely a betegség továbbterjedését megakadályozza és a károsodást csökkenteni megtenni.

Amennyiben kamatfizetési kötelezettségemnek csak egy izben is pontosan nem tennék eleget, ha ellenem csőd nyitatták, ha csődönkívüli kényszerregegyezséget kérnek magam ellen, ha ellenem bírói vagy közigazgatási végrehajtás vezetnének, ha az általam bementett adatok közül egyetlen egy is nem felelne meg a valóságnak, vagy ha követelésük az Önkök egyoldalú elbírálása és megítélése szerint veszélyeztetve látszanék, ugy tartozásom minden külön értesítés és felhívás nélkül a kikötött lejárát előtt is azonnal esedékesnek válik és Önkök jogosítva vannak a kézzizlogba adott állatokat az én megkérdeztetésem és hozzájárulásom, valamint bírói közbenjárás nélkül az én költségeimre és veszélyemre vagy a helyszínen eladni, vagy pedig azokat Budapestre felszállítani, itt értékesíteni és a befolyó vételárból követelésüket kielégíteni, illetve törleszteni s ezenfelül követelésüket más vagyonomból is behajtani. Ugyanezek a jogok illetik meg Önköket akkor is, ha a megállapított határidőig a kölcsönt járulékaival együtt Önköknek meg nem fizetném. Jogukban áll Önköknek az állatok hizalását, valamint gazdaságos fizetvéletét zálogtartójk vagy más kiküldött megbízottjk által bármikor ellenőriztetni.

4. Jogomban áll a kihizott állatokat szabadon értékesíteni. Eladás esetén tartozom azonban a vevő és az eladási ár megjelölésével Önköket azonnal értesíteni, mely értesítés után a járatokat Önkök kiadni tartoznak. Tartozom továbbá vevőt utasítani, hogy az Önköktől felvett kölcsönt teljes összegében Önköknek fizesse le. Az esetben, ha a felvett kölcsön kamatokkal együtt teljes egészében kiegyenlített nyert, Önkök tartoznak a letétbe helyezett fedezeti váltóimat lejárta után rendelkezésemre bocsátani.

5. Jelen levelemmel egyidejűleg átadtam Önköknek elfogadói aláírásommal ellátott X pengőből kiállított, egyébként bianco fedezeti váltóimat, melyeket Önkök tetszés szerinti módon és időben kiállítani, leszámítottatni, illetve forgalomba hozni jogosultak. Fedezeti váltóim leszámítottatása esetén Önkök engem a váltó lejárata napjáról idejekorán értesíteni tartoznak és amennyiben a váltók lejárata nem esnék össze a kölcsön visszafizetésére megállapított határnapra, a váltók lejárata napját 5 nappal megelőzően az első váltókkal azonos prulongációs váltókat kamatokkal együtt tartozom Önköknek beküldeni, melyeket ugyancsak kiállítani, leszámítottatni, illetve forgalomba hozni jogosultak. A váltók bélyegköltései engem terhelnek.

6. Amennyiben a hizalás gondatlan, avagy szakszerűtlen volta miatt kifogást emelnének, tartozom a hiányokat pótolni. Az esetre, ha a felvett kölcsönt másra, mint a kikötött célra használnám fel, vagy Önkök jogosítva vannak az azonnali hatállyal felmondani s ez esetben tartozom az igénybevétel napjától kezdődőleg a lejárát napjáig a kikötött évi 5% helyett évi 10% kamatot téríteni.

7. E megállapodást kereskedelmi levélnek és mint ilyen feltételezen illetékmentesnek tekintem. Amennyiben azonban perben való bemutatás folytán, vagy bármely más okból illetékkötelezettség alá esnék, ugy az e levélből

eredő mindennemű illetéket, költséget és bírságot én tartozom megfizetni.

Együttal kijelentem, hogy az Önkök által részemre mindenkor kiállítandó folyószámlakivonatokat teljes bizonyító erejűvel ezáltal elismerem, s amennyiben azokat Önkök ellenem köztörvényi uton óhajtanák érvényesíteni, azok végösszegének nagyságára való tekintet nélkül, alávetem magamat a budapesti kir. törvényszék, illetve a budapesti kir. járásbírság kizárólagos illetékességének.

VEGYESEK.

Kinevezések. A magyar kir. földművelésügyi miniszter Jankó István szóleszeti és borászati segédfelügyelőt szóleszeti és borászati felügyelővé a IX. fizetési osztályba, Németh János, Gedeon Mihály dr. és Ifj. Lóngay Ferenc okleveles szőlőgazdákat a szóleszeti és borászati tisztí személyzet létszámában m. kir. szóleszeti és borászati segédfelügyelőkké a X. fizetési osztályba kinevezte.

Áthelyezések a szakoktatásnál. A m. kir. földművelésügyi miniszter a szolgálat érdekében Berke Péter gazdasági akadémiai tanárségéjét a keszthelyi m. kir. gazdasági akadémiához helyezte át, ugyancsak áthelyezte a földművelésügyi miniszter Hornitz István gazdasági segédtanárt a Vitézi Rend örkényi gazdasági iskolájától a szombathelyi m. kir. téli gazdasági iskolához, Vadnai Jenő gazdasági segédtanárt a sárvári m. kir. mezőgazdasági tejipari szakiskolától a székesfehérvári m. kir. téli gazdasági iskolához, Orosz Gyula gazdasági segédtanárt a somogyzentimrei m. kir. földművelésiskolától a csongrádi m. kir. téli gazdasági iskolához, Véniss Gyula gazdasági segédtanárt a szarvasi m. kir. középfoku gazdasági tanintézetétől a mátészalkai m. kir. téli gazdasági iskolához, Koperniczy István gazdasági segédtanárt a pápai m. kir. földművelésiskolától a sárvári m. kir. mezőgazdasági tejipari szakiskolához, Vancsary Sándor m. kir. gazdasági gynecnokot a somogyzentimrei m. kir. földművelésiskolától a Vitézi Rend örkényi gazdaképző iskolájához és végül Erdélyi Tibor m. kir. gazdasági gynecnokot a hódmezővásárhelyi m. kir. földművelésiskolától a székesfehérvári m. kir. téli gazdasági iskolához.

Károlyi Sándor gróf emléke a szövetkezeti napokon. Az agrárszövetkezetek október 24-én, szerdán déli egy órakor leplezik le Károlyi Sándor grófnak, a magyar szövetkezeti mozgalom megindítójának Eszterhazy-utca 25. számú lakóházán, a szövetkezeti eszme főhadiszállásán elhelyezett emléktáblát. Ugyancsak 24-én, délelőtt 10 órakor nyílik meg a Hangya Ceglédi-uti tőrházában a Szövetkezetek Országos Árumintakiállítás, másnap pedig, 25-én, esütörtökön kongresszusra gyűlnék össze 1700 Hangya szövetkezet kiküldöttjei. A Károlyi Sándor gróf-emléktábla leleplezésén az emléktáblát Mailath József gróf, a Magyarországi Szövetkezetek Szövetségének elnöke mondja. Az agrárszövetkezetekben tömörült földművelő nép szónoka Sziif Bálint felsőházi tag lesz.

A debreceni m. kir. gazdasági akadémia tanév megnyitó ünnepélye. Folyó hó 10-én délelőtt tartotta a 1928-1929. tanév megnyitó ünnepélyét a debreceni gazdasági akadémia. A Himnusz eléneklése után Ruffy-Varga Kálmán dr. felsőházi tag, az akadémia igazgatója tartott magas szárnyalású megnyitó beszédet, amelyben ismertette az ifjúság előtt azt a magas sztos hivatást, amely az akadémia hallgatóira mint a jövő gazdanemzedékre az agrár Magyarországon vár. Vázolta az európaszerte általános gazdasági válságot, de bizik a magyar gazdasági élet megjavulásában. Végül felhívta az ifjúságot a komoly munkára, a minden irányú szakképzésre és a sport művelésre, hogy ép testben ép lélekkel készüljön a gazdasági hivatásra. Ezután Kesztlyi Lajos tanár tartotta meg tanévnyitó értekezését „A számtartás fontossága és különböző módjai az üzemsztatistika szempontjából” címen. Hangsúlyozta előadásában az üzemsztatistika tudományok jelentőségét a jelenlegi gazdasági válság megszüntetése és a valóban belterjes magyar mezőgazdaság elérése érdekében. A számtartást, mint az üzemsztatistika és a kalkuláción, számvetésen keresztül a modern üzemsfejlesztésben és az agrárpolitika alapját mutatta be. Ismertette a számtartás elterjesztésének és főiskolai oktatásának gyakorlati módját és a kamerális, valamint a mezőgazdasági kettős számtartás egységessé tételének fontosságát a hazai üzemsztatistika szempontjából. Az előadás után a Szózat eléneklésével ért véget az akadémia 62. tanévét megnyitó ünnepélye, amelyen a tanári kar és a hallgatóság teljes számban vett részt.

Hussertések törzskönyvelése. A Hussertésenyésztők Országos Egyesülete folyó évi október hó 13-án tartotta Wimpffen Szigfrid gróf ercsi uradalmában a yorkshire sertések törzskönyvelését. A törzskönyvi bírálatot megjelentek: Witten Lajos dr., az egyesület elnöke, Békessy Jenő miniszteri tanácsos, Wellmann Oszkár dr. állatorvosi főiskolai tanár, Konkoly Thege Sándor dr. OMGE főtitkár és Kenessey Béla, az egyesület ügyvezető-igazgatója. A bírálbizottságot Wimpffen Frigyes gróf és az uradalom jószágfelügyelője, Szafka Elek fogadta és kalauzolta. A bírálbizottság a

törzskönyvbe való felvételre alkalmasnak talált 15 darab anyasertést és 3 darab kant. Az osztályozás eredménye: 1 drb A I-es koca, 5 drb A. I-II-es koca, 1 drb A. I-II-es kan, 5 drb A. II-es koca, 2 drb A. II-es kan, 3 drb A. II-III-as koca és 1 drb A. III-as koca. Az állomány, amely eredetét tekintve részben szilfamajori, részben pedig magyaróvári származású (akadémia), magas színvonalon áll. Ugyancsak folyó év október 9. és 10-én tartotta az egyesület Csihás Endre bélépapusztai nagybirtokos yorkshire-tenyésztének és Tükrössy Richárd tükrópusztai német nemesített tenyésztének bírálatát, amely alkalommal a bírálbizottság vezetője Schandl József dr. közgazdasági egyetemi tanár volt. Jelen voltak még a bírálaton Csihás Endre, Tükrössy Richárd, Janosó Mózes és Kenessey Béla. A törzskönyvi bírálat itteni eredménye éppen olyan kielégítő volt, mint az ercsi uradalomban, mert a két utóbbi tenyésztés is az ország első tenyésztéi között foglal helyet. Az említett három tenyésztéssel együtt az országosan törzskönyvelt tenyésztetek száma elérte a 150-et, ami már igen tekintélyes szám, tekintve, hogy a magyar hussertésenyésztés még nem olyan régi multu.

A nagyecenki állatdíjazás. A Sopronmegyei Gazdasági Egyesület a folyó évben is járasonként külön-külön tartott állatdíjazást, amelyek közül a csornai, kapuvári és csepregi járásokra kiterjedő díjazások már lezajlottak és ez évben az utolsó a Nagycenken tartott soproni járási állatdíjazás volt. Az állatdíjazásra a környék gazdaközössége elég szép számban jött össze és élénk érdeklődést tanusított iránta. Díjat nyertek a következők: tehenek csoportjában I. díjat Bokor István Ebergöc; üszök csoportjában I. díjat Sobo György Nagycenk; bikák csoportjában II. díjat Szeneczi Vince Nagycenk; gazdasági udvardíjazásban I. díjat KóLajos Nagycenk, 14. házszám. A gazdasági udvardíjazásnál a gazdasági udvar és annak tisztasága, a trágyatelep anyaga, a trágyakezelés, a gyümölcsfák ápolása, a takarmány előkészítés helye és annak módja, a fejfedények minősége és tisztasága, az állat gondozása és végül az istálló tisztasága volt a bírálat tárgya. A díjazásra felhajtott állomány minőségét illetően a tehenek voltak általában a legjobbak, az üszök minősége ennél gyengébb volt, a bikaanyag pedig rossz volt ugy, hogy a bírálbizottság ez utóbbiaknál az első díjat nem is adta ki.

A termelői tejár Bécsben. Az „Österreichische Land- und Forstwirtschafts-Gesellschaft” tejáremegállapító bizottsága 1928. évi szeptember hó 18-tól kezdődően a termelői tejárat a termelői kannájában szállítva Bécsben 37 groschenben határozta meg, amelyből ez alkalommal először nem történt levonás az ipari tejre eső árkülönbözöt miatt. Bécsben ugyanis a tejár egész éven át egy színvonalon van és a kereslet és kínálat eltolódása csak a fogyasztói és ipari cimen elszámolt tej arányának változásában jut kifejezésre és ennek megfelelően végeredményben a termelőnek juttatott tejár a névleges fogyasztói tej ára alatt mozog. A tejpiac feleslegeinek megfelelően mindenkor megállapítást nyert, hogy a felszállított tejminységnek hány százaléka értékesül feldolgozás útján, amelyért mint ipari tejért természetesen alacsonyabb árat kapnak a termelők. A legutóbbi időig a Bécsbe érkezett tejszállítmányok 22%-a volt ipari tejnek minősítve, amelyért literenkint 27 groschent fizettek.

Sertésenyésztési és hizalási kongresszus Franciaországban. A „Francia Mezőgazdasági Társaság” a földművelésügyi miniszter védnöksége alatt folyó évi november 26. és 27-én Párisban rendezte a harmadik állattenyésztési és hizalási kongresszusát. Az 1925-ben tartott első kongresszus a szarvasmarhatenyésztéssel, az 1927. évi második kongresszus a lótenyésztéssel foglalkozott, az ez évi harmadik kongresszus pedig a sertésenyésztéssel és hizalással kapcsolatos kérdéseket öleli fel. Az idei kongresszus rendezésében a mezőgazdasági érdekeltségen kívül az ipari és kereskedelmi szervezetek is nagyobb számban vesznek részt. A kongresszus tenyésztési és hizalási része oszlik és célja, hogy ezekben a kérdésekben tanulságos és értékes anyagot szolgáltatson a tenyésztés, továbbá az érdekeltektől az érdekeskedelem számára. A kétnapos kongresszuson Franciaország jeles szakemberei tartanak előadásokat a sertésenyésztés, hizalás, takarmányozás, értékesítés és feldolgozás körében.

Növénynevelési eredmények Svédországban. Az utolsó negyven év alatt Svédország buzatermése a háromszorosára emelkedett, holott ugyanez idő alatt buzával bevett terület csak a duplájára növekedett; a hektáronkénti átlagos hozam emelkedése tehát körülbelül 60%. Ez az eredmény első sorban a svédországi növénynevelésnek köszönhető. Hogy a svéd növénynevelés milyen következetes munkát végzett, azt a legjobban mutatja, hogy az 1900 körül első nemesítések még csak 10, legfeljebb 20%-kal adtak nagyobb termést az eredeti gazdasági fajtaknál. 1910-ben azonban már 30%-kal nagyobb hozamot adó nemesített fajták voltak, még később a nemesített fajták hozama fokozatosan emelkedett 40-50%-kal, sőt még azon felül is.

Nagyszabású husárgyárat létesítettek Königsbergben. A német mezőgazdasági szükségprogramnak megfelelően Keletporoszország számára Königsbergben a német kormány kezdeményezésére a hathatós támogatása mellett igen nagy teljesítményű husárgyárat alapítottak, amely 3-5 millió márkára részvénytőkéjével Keletporoszország legnagyobb ipari vállalatai sorába került. A részvények részben ipari vállalatok és

mezőgazdasági és Königsberg városi bizottságára a néző kedvezményesítések szerint a körülmények közhelyezésére remélve több száz szarvasbéri husárgyárat, valamint a szászorsági Hamburgon és részéről már eddárúkat íránt, amelyek. A Königsberg lépés a német állam.

A Magyar Gazdák egyesületének által szerkesztett száma a Közgazdálkodási és Szövetkezeti és Szövetkezési tudományos dolgozatok magyar közönség számára fontos munkája. I. évfolyam 12 p.

Kísérleti állatok készítésében megkésztetésre — szövetkezeteknél (Budapest) egy évre 12 p. Kísérleti állatok készítésében megkésztetésre — szövetkezeteknél (Budapest) egy évre 12 p.

Északatlak amely a MEFHO havában tanulmány Budapest—Veleno Syracusa—Girgen Bisikra—Alger—O nova—Milano—B reszvérteli díja 120 foglaltatnak. Részt nyújt a Párisi Mar pest, IX., Ferenc

NYITOTT KÖNYV már diadalra jutott és ötletes modern sági Egyesületnek szerkesztésében meggyőző szakmai gazdag sorozatban ügyi érzékét és miniszter melyszerezők, Bethőly gróf, Klebelszék, Ripka Ferenc gármester, Wlass életünk más vezetédelem, testnevelés feladatairól. Egyéltetőn cikkben n életrendszabályt. élvezetek és a m ruzslás ellen is s Magyar Egyetemi könyv ára 8 pen

Ha jó zedok, postólakarót óhajt vaj megbízhatóbbnak gyáratól, Budapest

Ha protein mindenféle szaritott ug ságlétát ug szállításra vel fedezni Zwebner J. V., Nádor-u

2 darab 4 üget Zsófia istá

mezőgazdasági magánérdekeltségek, részben pedig az állam és Königsberg város kezében vannak. A szükséges üzemtöke biztosítására a német kormány 4 millió márká 4%-os és 3 évre szóló kedvezményes hitelt helyezett kiállításba. Előzetes számítások szerint a hatalmas husárgyár részére még kedvezőtlenebb körülmények között is legalább 25 millió márká értékű áru elhelyezése remélhető. A gyár hetenkint 2500 darab sertést, több száz szarvasmarhát és borjat képes feldolgozni. A königsbergi husárgyár elsősorban a nyugat- és középnémetországi valamint a szász ipari vidékek husáruval való ellátására hivatott, de utat keres valamennyi belföldi fogyasztó vidékre, sőt Hamburgon át a tengerentúli piacokra is. Észak-Amerika részéről már eddig is nagy az érdeklődés a königsbergi husáru iránt, amelyekre már nagyobb arányú kótesek is történtek. A königsbergi husárgyár alapítása szintén egyik jelentős lépés a német állattenyésztés állami támogatása terén.

A Magyar Gazdák Szemléje, a Magyar Gazdaszövetségnek harminchárom éve fennálló, Czeller Jenő dr. és Ihrig Károly dr. által szerkesztett folyóiratának most megjelent szeptemberi száma a Közgazdasági Egyetem agrárpolitikai, gazdaságtörténeti és szövetkezeti szemléiről a múltévi munkájáról ad beszámolót és bemutatja közöl az ott készült kiválóbb tudományos dolgozatokról. A folyóirat lymódon akarja a magyar közönség figyelmét felhívni a legújabb tudományos intézményünknek a magyar közgazdaság szempontjából olyan fontos munkája iránt. A szemléiről részben kívül érdeklődésre tarthatnak számot azok a cikkek, amelyek a nemzetközi gazdaság mai állásával és gazdaságpolitikánk irányával foglalkoznak. A folyóirat megrendelhető a Magyar Gazdaszövetségnél (Budapest, IX., Üllői-ut. 25.). Előfizetési ára egy évre 12 pengő.

Kísérleti Közlemények. A Károly Rezső dr. szerkesztésében megjelent „Kísérleti Közlemények” legutóbbi, augusztus-szeptemberi száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Gratz Ottó dr.: A m. kir. Tejgazdasági Kísérleti Állomás működési jelentése az 1926/27. termelési évről. Császár József: A hazai fésűgyapjas juhok tejének összetétele. di-Gleria János dr.: Egyetemes készülék a talajok helyszíni vizsgálatához. Hatos Géza: Rácsos elektroncső használata potenciométerikus titrálásnál. Szanyi István: Piaci tejek összetétele Moson-, Vas- és Zala megyékben az 1927. évből. Mótusz Jenő: Vizsgálatok a növényi olajok dermedési pontjának meghatározása körül. Terényi Sándor dr.: A Germisan-Kurz-Beizverfahren laboratóriumi vizsgálata. Zaitsek Artur dr. és Dörner Lajos: A szudáni fű szénájának összetételéről és takarmányértékéről. Orbán György és Spitz János: A méz fluoreszcenciája ibolyatüli fényben. A lap előfizetési ára egész évre 16 pengő. Előfizetni lehet a m. kir. földművelésügyi minisztérium könyvtárában (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.).

Északafrikai tanulmány. A Párisi Magyar Diákegyesület, amely a MEFHOSz tanulmányutjait szervezi, 1929. évi január havában tanulmányutat rendez Északafrikába. Az utirány: Budapest—Velece—Róma—Nápoly—Messina—Catania—Syracusa—Girgenti—Palermo—Tunis—Gabes—Constantine—Biskra—Alger—Oran—Marseille—Nice—Monte Carlo—Genova—Milano—Budapest. A tanulmányút időtartama 35 nap, részvételi díja 1200 pengő, amelyben az összes kiadások bennfoglaltatnak. Részletes felvilágosítást a legnagyobb készséggel nyújt a Párisi Magyar Diákegyesület utazási osztálya (Budapest, IX., Ferenc-körút 38. földszint 2.).

Nyitott Könyv. A betegségek megelőzésének nyugaton már diadalra jutott eszméjét és eszközeit páratlanul hatásos és öltetes módon fogja terjeszteni az Országos Közegészségi Egyesületnek Gerlóczy Zsigmond dr. és Bodor Antal dr. szerkesztésében most megjelent Nyitott Könyve. Komoly és meggyőző szakcikk, hangulateltelő képek, idézetek eleven, gazdag sorozatával akarja e mű a nagyközönség egészségügyi érzékét és ismereteit fejleszteni. Vas József dr. miniszter mélyenszántó előszava után József és József Ferenc főhercegek, Bethlen István gróf miniszterelnök, Csáky Károly gróf, Klebelsberg Kunó gróf dr. és Mayer János miniszterek, Ripka Ferenc dr. főpolgármester, Sipóc Jenő dr. polgármester, Wallace Gyula báró, a felsőház elnöke s közéletünk más vezetői közlik irányító gondolataikat a nemzetvédelem, testnevelés és társadalomgészségügy gyakorlati feladatairól. Egyetemi orvostanárak s más szakemberek 130 kitűnő cikkben nyújtanak sok hasznos tanácsot, tanítást, életrendszabályt. Meggyőző erővel küzd a könyv a sportok, élvezetek és a munka káros túlhajtásai s az egyke és kuruzslás ellen is s fokozza az orvos iránti bizalmat. A Királyi Magyar Egyetemi Nyomda gondos munkáját dicsőítő díszes könyv ára 8 pengő.

Ha jó zsákok, ponyvát, manilát, raffidát, szálkötöző, fonalkötőket óhajt vásárolni, kérjen ajánlatot a 48 év óta megbízhatóbbnak elismert Fischer J. R.-T. zsák- és ponyvagyártól, Budapest, V., Nádor-u. 31/33. Ponyvakölcsönzés.

Ha proteindus abrakarmány- és mindenféle olajpogácsa-, valamint szárított répaszelet- és melasse-szükségletét ugyanazon, mint egész évi szállításra, a beltartalom kezességével fedezni óhajtja, úgy forduljon Zwebner Jacques céghez, Budapest, V., Nádor-utca 28. Telefon: Automata 140-72

NYILTÉR.

(A nyilatkozat foglalkoztatás nem vállal felelősséget a munkaadóval.)

2 darab 4 éves prima telivér üggető mén eladó
Zsófia istálló, Szunyogpuszta, u. p. Enying
2151

A Magyar Földhitelintézet
Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2.200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

PASTEUR-INTÉZET
A PÁRISI VILÁGHÍRŰ KÉSZÍTMÉNYE
a legjobb patkány- és egérintőszer
nem mérgező, tisztán növényi alkotórészek kivonata, sem emberre, sem háziállatokra nem veszélyes a 2139
„PASTOXINE”
MINDENÜTT KAPHATÓ!
A Pasteur-intézet egyéb készítményeiről a sertésorvosi és lépfene elleni oltóanyagokról az állatorvos uraknak szívesen szolgál felvilágosítással a **PASTEUR CHAMBERLAND INTÉZET** BUDAPEST, V., HOLD-UTCA I.

LOPOKROGOK

minden minőségben kaphatók.
Legolcsóbb árak a vasárnapi számban.
Mintadarabokat ingyen csomagolásban utánvétellel postán küld
HAMVAS ERVIN műszaki cég irodája
Budapest, V., Csáky-u. 34.
Telefon: Lipót 965-60

KEMNA J.
GŐZEKE- ÉS UTIHENGERGYÁR

VEZÉRKÉPVISELETE:
GRESKOVICH és SCHACKE
BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZÁR-UT 51.
TELEFON: 291-21
Budapesten raktáron van:
Uj és használt 27 m. munkaszélességű **KEMNA** tárcsásboronás kultivátor
használt 2 vasú **KEMNA**-rigoleke 70 cm. mélységre, használt gépezet-alkotó.
Csehszlovákiai tárcsásboronás készült eredetű alkotórészek, mindenfajta **KEMNA**-gyarmány gépezet.
Első-érendő gőzeke-accélodronnyalételek.
A breszlai tárcsásboronás állandóan rak 4 on vannak: 3/5 vasú BC jegyű és 4/6-vasú BB jegyű **KEMNA** mély- és sekély-ekék, szab. antihalanoe-szerkezettel és állítható eke testekkel.
2-3, 3-85 és 5 méteres **KEMNA** tárcsásboronás kultivátorok, automatikus kiemeléskészítéssel és vezérlés-és-és-1. vagy anélkül.
KEMNA gőzeke-accélodronnyalételekkel amely legjobban oldja meg a szeszakavogó és nyomológépezetek különválasztott kivételét. 7918

Szerszámgyép és gyári berendezési tárgyak eladása

A Ganz és Társa—Danubius R.-T., Budapest
Schlick-Nicholson R.-T., Budapest
Gép- és Vasuttfelszerelési gyár R.-T., Kistarcsa
Meyer motorgyár, Szombathely és
Dr. Lipták és Társa R.-T., Pestszentlőrinc
gyárak egyesítése folytán felszabadult

2150

néhány ezer szerszám és gyári berendezési tárgy

u. m. mindenfajta esztergapadok, revolverpadok, sikesztergapadok, furógépek, automaták, horizontális furó- és maróművek, gyaloggépek, shaping-gépek, vésőgépek, horizontális, univerzális és vertikális marógépek, fogaskerékmarógépek, csiszológépek, gőz- és léghalapácsok, lemez- és famegmunkálógépek, orsó-, excenter- és kovácspresek, teljes öntőberendezések, daruk, tolópádok, tolatómozdonyok, kazánok, generátorok, valamint egyéb gyári berendezések és mindenféle gépek eladása kerülnek.

Kérdézködések és megtekintés kizárólag csak a Központi eladási iroda útján

Maschinen-Verkaufsgemeinschaft

Rosenau A.-G. Berlin-Düsseldorf, Hecht & Lewkowitz G. m. b. H. Berlin

Postacím: **Maschinen-Verkaufsbüro** (Gépeladási iroda) Pestszentlőrinc — Lipták-telep
Telefon: Budapest József 408-57. Megtekintés céljából telefonhívásra mindenkor autó áll rendelkezésre. Kívánatra részletes raktárjegyzéket küldünk.

Jelzálogkölcsönök! Folyószámlák! Parcellázások!
Mindennemű pénzügyi tranzakciók!
Schwarz Gusztáv banküzlet
BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-utca 3. sz.
Telefon: Automata 868-62
Sürgönyeim: SCHWARZ GUSZTÁV BUDAPEST. 8228

1000—1500 kat. hold

kifejezetten jó minőségű, jó fekvésű birtokot óhajtók venni közvetlen tulajdonostól, cím: **Balogh Brunó** földbirtokos, Budapest, VI., Benczúr-utca 41. sz. 2141

Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ingatlanforgalmi osztálya

Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz., II. emelet
Keres megvételre a Dunántúlon egy 1000 holdas jó birtokot, megfelelő jó épületekkel, nagyobb urilakkal. Az ország bármely részén 1000—1500 holdas birtokot, lehetőleg szeszgyárral.
Haszonbérletátadás Dunántúli déli részén 2400 m. holdas jó birtok, elegendő és jó épületekkel, előnyös feltételekkel. Felszerelés átvétele nem kötelező.
Válaszbélyeg.

Megjelent a
Köztelek
Zsebnaptár
1929. évről
35-ik évfolyam

Szerkesztik:
Szilassy Zoltán
az OMGE ny. igazgatója és
Buday Barna az OMGE igazgatója
Ára ajánlott bérmentes
küldésére 4.50 pengő

Megrendelésnél kérjük az összegzet előre beküldeni a „PÁTRIA” r.-t. könyvostól.
Ivának, Budapest, IX., Üllői-ut. 25. szám

Tej+2 C^o-ra

hűtendő, ha annak jó értékesítését

biztosítani kívánjuk. Tejhűtés és egyéb élelmiszerhűtés az automata, dán **SABROE-kompresszorral** megbízható, egyszerű, olcsó. Tíz ezer hűtőgép, — köztük a legelső magyar mintagazdaságokban és tejtüzemekben — hirdeti a SABROE-gyártmány fölünyét.

Surány Viktor

okl. gépészmérnök

tejgazdasági és hűtőgépgyári tüzeme

Budapest, VIII., Balassa-utca II. szám

Minden gazdának nélkülözhetetlen!

Szálás takarmánynövények termesztése

Harmadik kiadás

Írták: Szilassy Zoltán és Grabner Emil

gazd. főtanácsosok

Ára 14 pengő

318 oldal, 104 ábrával

Ennek a házagpótló szakkönyvnek egy gazda könyvpolcáról sem szabad hiányoznia, mert ez a mi hűségű tanácsadója lesz és megbízható útmutatót nyújt a szálaskarmánynövények termesztésére és a gyepterületek hasznosítására nézve. A szálás takarmánynövények olcsó és kelendő arányú termesztése az, ami a magyar mezőgazdaságot nagyobb befektetések nélkül belterjessebbé, egyáltalán a külföldi árleszámítót és értékesítést romló versenyével szemben versenyképesé teszi.

"PATRIA" R.-T. könyvkiadója, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Bérlevél

ára darabonként 5 fill. = 100 drb. 4.60 Pengő

47. sz. Elbocsajtó bizonyítvány

ára darabonként 4 fillér

48. sz. Szegődségi főkönyv

a bérlevél rovataival, félvászonkötésben:
50 lapos 5.50 pengő,
100 " 7.50 "
200 " 11. " "
300 " 14. " "

Minden egyéb gazdasági nyomtatványból állandóan nagy készlet.

Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küldünk

"PATRIA" Irod. Váll. és Nyomdai Részvénytársaság nyomtatványosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

TÖZSDE ÉS KERESKEDELEM.

Reflektorfény az amerikai gabonaszpekulációra.

Németország, egykori szövetségesünk még mindig sok tekintetben például szolgálhat Magyarországnak. Ezt a kimondottan ipari államot agrárpolitikai munkásságában és tevékenységében nemcsak azért lehet mintául venni, mert kulturája fölöttünk áll, hanem mert a gyakorlati élet terén is mindenkor a legelőnyösebb és a leghelyesebb munkát végzi.

Közismeretes, hogy egész Európában a gabonárák alakulására döntő befolyást gyakorol Amerika az ó három mammut-tőzsdéjével: Csikágóval, Winnipeggel és New-Yorkkal. Ezek a boszorkánykonyhakon — mint tudvalevő — az utóbbi időben a buzaárak mesterséges letörését idézték elő az állandóan alacsonyabb buzakurzusok megállapítása folytán. A szokásos „kisérő jelentések” kapcsán rövid idő leforgása alatt 170 centről 110—115 centig „ejtették le” a buza árat, amivel természetesen egész Európában is a termelők körében derutot idéztek elő. Egészen bizonyos, hogy Amerika mindenkor ceruzával számító matadorai gondosan előkészített program kapcsán hajtották végre ezt a műveletet, amelyből a tengerentúli üzletkirályok jelentős dollárhasznot is csikartak ki.

Mi itt Magyarországon egyetlen egy szó, hang nélkül vettük és vesszük tudomásul az Uj hazában megkonstruált, játékokat, nem úgy azonban Németország, amely gyorsan és tisztán látja a helyzetet és óvatosságra, de egyáltalán eszelekre is hívja fel termelőit. A német agrársajtó az utóbbi időben igen mélyreható és értékes cikkeket világosítja fel gazdatársadalmat az amerikai machinációkról és legutóbb például az „Rosstocker Anzeiger” a terményértékesítéssel kapcsolatban a következő rendkívül érdekes tudósítást közli:

„Az utóbbi időben bekövetkezett gabonárák nagymértű áresése arra vezethető vissza, hogy a gabonapiacok tőzsdéi mesterséges módon idéztek elő (előzetes hangulatkeltés kapcsán) alacsony gabonárákat. A tőzsdéi spekuláció a világ nagy gabonacentrumaiban mind a készáru, mind a

haláridőpiacon fix áron jelentős gabonamennyiségeket adott el előre anélkül, hogy az eladott mennyiségű áruk fölött rendelkezett volna. Ezt a gabonaeladási tranzakciót mindenütt abban a reményben csinálták, hogy a várható kedvező terméseredmények még alacsonyabb árakat idéznek elő. Vagyis mindenütt a gazda legértékesebb és feltűzött produktumát megkontréminalták. Már most a mesterségesen előidézett és ugyyszóván naponta csökkenő gabonárákkal azt akarták elérni, hogy a termelő, a gazda zavart és ideges legyen és a helyzetet tisztán nem látva és a további áresés veszélyétől megrémülve, gabonakészleteitől minél hamarabb megváljon és azt egymást megelőzőve, minél hamarabb piacra dobja.”

De nemcsak a német agrársajtó, hanem a gazdatársadalmi egyesületek is állandóan napirenden tartják a terményértékesítési kérdést. Így a „Landbund Mecklenburg-Schwerin” is a világpiaci gabonakereskedésnek a buzakontremín akciójában látja a buzaárak jelentős visszafejlődését.

Sok tanulmányt vehetünk át német gazdatársainktól, akik nemcsak az agrártermelés, hanem az agrárpolitika berkeibe is mélyen beletekintenek és nem árt, ha most is elővesszük az ő tapasztalataik szemüvegét.

Termény- és takarmányfélék.

Gabona- és terménytőzsdék. (A Budapesti Ár- és Érték-tőzsde hivatalos árjegyzése.) 1928 október 15. Árak készpénzben 100 kg-kint, budapesti paritásában. Készáruüzlet: buza, 77 kg-os tiszavideki 26.15—26.35, felsőtiszavideki 26.10—26.30, fejemgyei 26.—26.20, egyéb dunántúli 26.—26.20, pestvidéki 26.05—26.25, bácskai 26.—26.20, buza, 79 kg-os tiszavideki 26.60—26.80, felsőtiszavideki 26.55—26.75, fejemgyei 26.45—26.65, egyéb dunántúli 26.45—26.65, pestvidéki 26.50—26.70, bácskai 26.45—26.65, rozs, pestvidéki 24.60—24.70, máz származású 24.60—24.70, takarmányárpa, I. r. 26.75—27.—, középminőségű 26.50—26.75, sörárpa, felsőmagyarországi 28.25—29.25, sörárpa, egyéb 27.—28.—, zab, I. r. 26.25—26.50, zab, középminőségű 25.50—25.75, tengeri, egyéb (nem tisztán) állomásokról 31.70—32.—, káposztarepce 46.50—47.—, köles 26.—27.—, buzakorpa 19.75—20.—, lucerna, magyar, 1928. évi 165.—180.—, lóhere, 1928. évi, nagy, arankamentes 190.—210.—, lóhere, 1928. évi nagy arankas 170.—185.— P. Határidőüzleti záróárnyomok: magyar buza, októberre 26.18—26.20, márciusra 28.68—28.68, májusra 29.42—29.44, rozs, magyar, októberre 25.30—25.32, márciusra 27.50—27.52, tengeri, májusra 29.54—29.56, tengeri, júliusra 30.10—30.12 P.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaszállításának jelentése.) 1928 október 15-én, a budapesti gabonátőzsdén a készáru piacon a buza irányzata vonatott forgalom mellett gyengült és az ára 10 fillérrel csökkent. A rozs iránt a kereslet mérsékelte volt és ára 5—10 fillérrel olcsóbbodott. A takarmányfélék forgalma mérsékelt kereteket között mozgott. Az árpa-félék irányzata változatlan maradt. A zab irányzata gyengült és 10—15 fillérrel alacsonyabb árakat jegyeztek. A határidőüzleti piacon, a tőzsdéidő második felében lánnya irányzat jutott érvényre.

Liszt- és őrlémenyiac. Budapest, 1928 október 15. Budapesti lisztárak, őszi: dara 43.—, duplanúllás 42.—, 0-as 41.50, 1-es 40.50, 2-es 39.50, 4-es 37.50, 5-ös 35.50, 6-ös 30.50, 7-es 28.50, 8-as 26.—, vidéki lisztárak: duplanúllás 38.—, 0-as 37.50, 2-es 35.—, 4-es 34.—, 6-os 28.—, 8-as 26.— pengő métermázsánként.

Burgonya. (A Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövetkezetének jelentése.) 1928 október 16. Árak métermázsánként mintegy 21 vagon volt. Árak vagonként: nyári rozsburgonya 19.—21.—, őszi rozsburgonya 14.50—15.50, Ella burgonya 13.50—14.—, fehér burgonya 11.—, Wohlmann burgonya 10.50 pengő. Az árak tartottak a külföld, különösen Olaszország és Ausztria érdeklődése folytán. A kereslet megélénkült.

Budapesti takarmányvásár. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) 1928 október 12. Árak métermázsánként pengőben: réti széna I. r. 6.18—18.50, réti széna II. r. 6.12—15.50, réti széna III. r., esomagolásra 9.—10.—, nádtakarmány, száraz 5.—, sarjuszéna 12.50—16.—, muharszéna 14.—21.—, lucernaszéna 21.—22.—, alomszalma I. r. 5.80—6.—, alomszalma II. r. 5.50, zsupszalma 6.—7.— P.

Külföldi terménytőzsdék. Újvidék, október 15. Az irányzat nyugodt. Jegyzések 100 kilónként egyéb megjelölés híján feladóállomásról: rozs, bácskai 245—250, liszt, bácskai, 7-es 250—260 dinár. A többi árucikk változatlan. A forgalom buzában 44, zabban 1, árpaiban 1, rozsban 1, tengeriben 19, lisztben 9 és habban 2 vagon volt. (1 dinár = 10 fillér.)

Pozsony, október 15. Őrlémenyekben közepes forgalom fejlődött ki, miután a kereslet némileg megjavult. Árpaiban az üzleti tevékenység szintén élénkebb. A piac többi területén említésre méltó árellátás nem mutatkozott. Jegyzések 100 kilónként egyéb megjelölés híján feladóállomásról: 78—80 kilós buza 184—187, takarmány- és ipari árpa 156—157, zab 171—173, csöves tengeri 80—84, La Plata tengeri promt tranzitvagon Trieszt 151—152, októberi szállításra 151—152, pozsonyi üzletből októberi szállításra 162—163, újtermésű fehérbab 390—405, Wohlmann- és ipari burgonya 36—42 cseh korona. A többi cikk ára változatlan. (1 cK = 17 fillér.) — **Wien, október 15.** A mai terménytőzsdén változatlan árak mellett az irányzat csendes volt. — **Hamburg, október 15.** Belföldi kenyérgabonában a piaci helyzet változatlan. A kínálat csekély, azonban a kereslet teljes mértékben kielégíti. Külföldi árpa szálladban tendált, miután a felhaztat csekély, a kereslet megnövekedett. Jegyzések tonnánként: buza franko Hamburg 232—234, ab Mecklenburg-Holstein 222—224, rozs franko Hamburg 226—228, ab Mecklenburg-Holstein 216—218, takarmányárpa belföldi feladóállomásról 202—208, sörárpa 226—250, dunai 192—194, kanadai 198—200, zab franko Hamburg 218—222, ab Mecklenburg-Holstein 208—212, tengeri származásának megjelölése nélkül elvámoltanul franko Hamburg 183—185 márká. (1 márká = 1.37 pengő.) Külföldi gabona cifrijegyzése: Ia Manitoba buza októberre 14.30, Ia detto 13.20, IIIa detto 12.60, Rosafé októberre

12.30, Barusso novemberre 12.15, Hardwinter Ia októberre 12.60, dunai és délorosz arpa októberre 11.—, Western Ia rozs októberre 11.85, La Plata tengeri loko 10.55, Mixe II. novemberre 10.45. hlf. (1 hlf. = 2.30 pengő.) — **Liverpool, október 15.** (Terménytőzsdéjéről) Buza decemberre 9.3, márciusra 9.3, májusra 9.3/s, La Plata tengeri szeptember-októberre 39.3, október-novemberre 39.3, november-decemberre 39.4 1/2 shilling. Az irányzat gyenge. (1 sh = 1.39 pengő.) — **Chicago, október 15.** A buzapiac irányzata nyitáskor kifejezetten lánnya volt, zárlatra azonban a délnyugati államokból érkező kedvezőtlen időjárás híreire megtérültek a nyitási árvesztések. A tengeri piacon nem voltak lényeges árváltozások. Zárlati árnyomok: (Zárójelben a legutóbbi záróárnyomok.) Buza decemberre 11.5/4 (11.57/s), márciusra 12.0/4 (12.08/s), májusra 12.3/s (12.38/s), Tengeri decemberre 79/s (79/s), márciusra 81/s (81/s), májusra 84/s (84/s). Zab decemberre 42/s (42/s), márciusra 43/s (44), májusra 44/s (45). Rosz decemberre 101/s (102/s), márciusra 103/s (104/s), májusra 105/s (106). (1 dollár = 5.72 P.) — **Buenos Ayres, október 15.** Buza novemberre 10.10, februárra 10.20, tengeri novemberre 8.85, decemberre 8.90, zab februárra 7.90, lenmag novemberre 16.05, decemberre 16.15, februárra 15.40 peso. (1 peso = 2.45 P.)

Állatok és állati termékek.

Budapesti vágómarhavasár. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) 1928 október 15. Felhaztatott bika I. r. 37, II. r. 39, III. r. 31, ökör I. r. 18, II. r. 48, III. r. 25, tehén I. r. 18, II. r. 115, III. r. 38, hivály III. r. 3, őszesese 372. A vásár irányzata lánnya volt, a bikák árai kg-kint 4 fillérrel estek, a többi minőségek árai változatlanok maradtak. Eladatlantul visszamaradt 79 darab. Árjegyzés élőszulnyban: bika, tarka I. r. —96—108, II. r. —84—94, III. r. —68—82, ökör, magyar I. r. 104, II. r. —82—96, III. r. —52—69, tarka I. r. 1—124, kivételesen 134, II. r. —82—98, III. r. —60—80, tehén, magyar II. r. —69—74, III. r. —48—62—, tarka I. r. —94—110, kivételesen 112, II. r. —72—92, III. r. —46—70, hivály, magyar —68—72, növendék (éves) —52—104, kicsontozni való —26—46 P kg-kint.

Budapesti szarvómarhavasár. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) 1928 október 12. Felhaztatott 393 darab élő belföldi szarvó borjú. A vásár irányzata lánnya volt, az árak változatlanok maradtak. Jegyzeti árak: élő borjúk, belföldi szarvó I. r. 140—152, kivételesen 160, II. r. 128—136 P kg-kint.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sertéstelepekének jelentése.) 1928 október 15. A hétfői ferencvárosi nyílt és zárt vásárra a felhaztat 4608 darab volt, ebből angol 386 darab, eladatlantul visszamaradt 1803 darab, ebből angol 33 darab volt. Nagyon lánnya irányzat mellett a következő árakat jegyezték: Prima urasági 1.34—1.80—1.88, prima szedett 1.68—1.70, közép 1.46—1.52, könnyű, jobb 1.10—1.20, könnyű, silány 1—1.10, öreg urasági 1.60—1.64, öreg szedett 1.20—1.50, angol sorkamaliac 1.20—1.44, hus 1.70—2.—, zsír 2.60—2.64, szalonna 2.32—2.36, hasított félsertés 1.90—2.30 P. A téli beállítású való soványított 1.35—1.40 P. A keddi vásárra a felhaztat körülbelül 2066 darab volt. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete bizománya huzalásra sertéseket elfogad és olcsó előleget biztosít.

Budapesti lóvásár. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A Budapest 1928 évi október hó 11-én tartott heti lóvásárra felhaztatott 1 oszt. 16 675 darab. Kladatott 381 darab. Eladatlantul maradt 294 darab. Árak: Jobb minőségű lovak: háttas, csikó 25—70, igás kocsi (nehéz, nyugati fajta) 325—650, igás kocsi (könnyű, nyugati fajta) 250—550, alárendelt minőségű lovak 30—290, vágólovak 25—200 P. Fővárosi vágóra vásároltak 70 darabot, vidéki vágóra vásároltak 81 darabot.

Tejpiac. (A Budapesti Központi Általános Tejcsarnok R.-T. jelentése.) 1928 október 16. Árusító fiókjainkban a kannelje fogyasztói ára változatlanul 4 fillér.

Külföldiek.

Szesz és szeszcsitalok. 1928 október 13. A szeszüzletben úgy a nagybani, mint a detail üzletben élénk a forgalom, az árak változatlanul a legutóbbi jegyzés szerint zárukak. Gyümölcsalínakaféléiben a kereslet élénkebb és töröküz 4.90—5.10 P, szelvérium új 5.40—5.60 P, seprőpálinta 4.50—4.80 P, borpárlat 5.80—6.20 P-ig kelt el 10.000 literfokonként ab termelőállomás + 2% forgalmi adó.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

L. L. A szalma pácolására melasz hiányában a repászelet is jól használható, bár kétségtelen, hogy melasz használata előnyös a pácolt takarmányok izére. A pácolt szalma növedékalatknál csak másfényes koron túl használható a szálás szükséglet kielégítésére, de eddig a korig a növedékalát nem nélkülözhető a szénát. W. I. dr.

OMGE-tag. A tulajdonos maga ojthatja saját állatjait, de csak olyan ojtóanyaggal, amely nem tartalmaz élő csirkát.

B. Gy. Nagyková. A vetőmagvak tisztaságára és csirázóképességére hazánkban a m. kir. Vetőmagvizsgáló Állomás (Budapest, II., Kis Rókus-utca 15) normái az irányadók. A borsóvetőmag legalsó határértéke, amelyen alul a Vetőmagvizsgáló Állomás nem omozarol: tisztaságban 92%, csirázóképességben 90%. A jó borsóvetőmagtól azonban 96% tisztaság és 96% csirázóképesség járulékos. Részletesebb tájékoztatást az : „Utmutatás a budapesti M. Kir. Vetőmagvizsgáló Állomás igénybevételére” című kiadvány nyújt, amely a „Patria” Irodalmi és Nyomdai R.-T.-nál 2 pengőért szerzhető be. G. E.

B. A. Sopron. Az állami méneseknél ezidőszent ninc fedezetés, mivel az idény csak január-februárban kezdődik. Ilyenkor a fedezetésre kijelölt ménék névsora rendszerint még nem teljes és nem végleges: December hó folyamán azonban az állami ménesek már közhírre szokták tenni a nagyobb gazdasági és sportlapokban a bekövetkező idényben a tenyésztők rendelkezésére álló ménék névsorát és származási adatait. Tessék ezeknek a hirdeményeknek a megjelölését figyelemmel kísélni. D. H.

W. L. F. Országos Gazd. T. I. H. kel, hogy főnöke ro a zsákokból, u nem jogosult.

Ökányi gazd. tartalmától füg ben szegényber átlagos minős értéke 22-23 főzése nem jó sikerült cuk számlatába. E burgonya 150 l ezerint a cukor gonyáé. Mindk ségben és csak A huzalás elej közepén már c s körülbelül ug

É. J. T. Gaz. könyvvetel az János dr. m. igazgató : „Mez amely könyv Közteleki utca A nyomtatvány szükségesség. E világosabb h és ninc örökös ne legyen a ga lehető csökkent helyzet fogja r

P. V. Isméte. léptetés megbe az oka, hogy a voltak kitéve, rajta termelt sz maz. Ez főleg takarították el jarta területet lenyuzott bört fel és szartított mányval érintk kutatni a fertő vételével és az amelyek az elő ügyelve arra, h közvetíteti a arról, hogy lép minden testrés valamely viszny vagy felszántás

MÉLYH

minden sz

piros-ezüst

Egyszerű l

Mincs közlés l

A HŰTŐAUTO KOMP

Gellért

Budap

WIEN

Cseke

Nagy

25

„L

W. L. F. Sziveskedjenek kérdéstudjukkal közvetlenül az Országos Gazdasági Munkáspénztárhoz fordulni. G. J. dr.

T. I. Ha kellő gondossággal járt el és bizonyítani tudja, hogy főnöke rendelkezése alapján nem öntötték ki a korpát a zsákokból, úgy Ön a kárért nem felelős, a levonás tehát nem jogosult. G. J. dr.

Ökányi gazdaság. A burgonya tápláléértéke elsősorban viz-tartalmától függ, amennyiben víz-dús burgonyában 16, víz-ben szegényben ellenben 28 keményítőérték vehető fel. Az átlagos minőségű, közepes víztartalmú burgonya keményítő-értéke 22-re becsülhető, amely tápláléértéket a burgonya főzése nem befolyásolja lényegesen. Ezzel szemben az idei jól sikerült kukorépában átlagban 15 keményítőérték vehető számlátba. Ez adatok alapján 100 kg közepes minőségű burgonya 150 kg kukorépát pótolhat. A közötti árak alapján ezserint a kukorépa etetésébe valamivel olcsóbb, mint a burgonyáé. Mindkét takarmányt azonban csak mérsékelt mennyiségben és csak a hizlalás elején etethetjük hízó sertéssel. A hizlalás elején 1 kg darára 2 kg főtt burgonya, annak közepén már csak 1 kg burgonya etethető 100 kg elősúlyra s körülbelül ugyanilyen mennyiségben etethető a kukorépa is.

E. J. T. Gazdaságokban jelenleg legjobban bevált kettős könyvvitel az „Ormándy-féle”, amely megismerhető Ormándy János dr. m. kir. gazd. főtanácsos, mezőgazdasági kamarai igazgató: „Mezőgazdasági kettős számtartás” című könyvéből, amely könyv megrendelhető a Pátria-nál, Budapest, IX., Köztelek-utca 8. szám alatt és ugyanitt kaphatók mindazok a nyomtatványok, amelyek a kettős számtartás vezetésénél szükségesek. E munka a mai napig a legkövetesebb és legvilágosabb és ha a szükséges könyvelés naponta megtörténik és nincs örökös restancia, úgy a legegyszerűbb is. Azt, hogy ne legyen a gazdaságra nézve tulsok irásunka, a számlák lehető csökkentésével érhetjük el, aminek lehetőségét az adott helyzet fogja megmutatni.

P. V. Ismételt szabályszerű ojtások ellenére bekövetkező lépfenés megbetegedéseknek és elhullásoknak legtöbbször az az oka, hogy az állatok utóbb szokatlanul erős fertőzésnek voltak kitéve, ez pedig onnan ered, hogy a talaj, illetve a rajta termelt széná és a kutak vize sok ragályanyagot tartalmaz. Ez főleg ott észlelhető, ahol a lépfenés hullákat nem takarították el és nem ásták el kellő mélységre és az állatok járta területektől félreeső helyen, esetleg lépfenés állatok lenyúlt bórát a padláson vagy olyan helyen akasztották fel és szárították, ahol azok és a róluk lecsöpögő vér takarmánnyal érintkezésbe jöhetnek. Ajánlatos tehát gondosan kutatni a fertőzés forrását az előbbmindentől figyelembevételeivel és az állatokat távol tartani azoktól a helyektől, amelyek az előzmények szerint fertőzve lehetnek, különösen ügyelve arra, hogy különösen sekély kutak iszapos vize is közvetítheti a fertőzést. Jövőben pedig gondoskodni kell arról, hogy lépfenés vagy erre gyanú állatnak úgy vére, mint minden testrésze kellőképpen ártalmatlanná tétessék. Hogyha valamely vízenyos legelő állandóan fertőzött, úgy alagsóvezés vagy felszántás és művelés segíthet a bajon.

Cipők, bakancsok és eszímák

legelősebb anyagban árban szállít:
Kiss H. cipőnagyereskedő,
Budapest, VII., Miksa-utca 13. Dohány-utca sarkán 1074

Férfi vagy női finom box lovascipőcsizma P 55-75
Férfi sárga vagy fekete strapacsizma, kemény- vagy puhaszár, kárpóztartós minőség — P 32-34, P 30-32
Férfi sárga hüllő-csizma, magasság tohánbőr bőrdíszes — P 32-34, P 35-37
Férfi la sárga tohánbőr-bakancs P 12-14
13-20
Férfi finom box cipő P 22-24, 26-28
Férfi sárga vadász-és sportcipő, bőr, bevarrott nyelvé, dapsin talp P 22-26-28-34

Erdélyből szállított uradalmak részére elsőrendű fehér és tarka jármosökröket

valamint 8293 bivalyokat és tinókat jutányos árban.

BLUM LAZÁR

Cluj (Kolozsvár), Calea Motilor, volt Monostori-ut 33.

Házinyultenyésztés és értékesítés

Hetedik, átdolgozott és bővített kiadás
Írta: **ANDRÁSSOVICH GÉZA**
gazd. főtanácsos

108 oldal, sok új képpel. Ár: 3 p.
Az immár fogalomná vált Andrásovich-mű most megjelent 7-ik, átdolgozott és bővített kiadása ismét több értékes fejezettel gazdagodott és különösen a prémyultenyésztésre van figyelemmel akiknek egészen új irányokat jelöl ki az egyes utánaandó prémyajták termelésére nézve. Többek között egy neves szakember erre vonatkozó szakcikke is közli. "Patria" r.-t. könyvostálya Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Régiségeket,

antik butorokat, földben talált arany-, ezüst-ékszereket, bronzkardot, lándzsát, tört, baltát és minden fajta sírleleteket, valamint régi pénzeket állandóan veszek.

Mautner László

Budapest, IX., Bakáts-tér 2. Alapítva 1893 1742

Minden burgonyatermelő olvassa el Beke László: A burgonya termelése és nemesítése című hézagpótló művét. — Ár 3 P 80 f. "Patria" r.-t. könyvostálya. Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Uradalmi nehéz téli gyapjulópokrócokat
páronként 35 pengőért szállít:
Sohr Pál lópokróctelex, Kaposvár
Korona-utca 9. 2066

Tekintettel a rendkívüli jó minőségre és olcsó árra, ajánljuk, hogy a gazdaközönség lópokrócszükségletét biztosítsa és rendelését, ha utóbbi szállításra is, mielőbb eszközölje.

Ujszakkönyvek!

Szilassy-Gräbner: Széles takarmánynövények term. 3. kiad.	14-
Prodromsky Dezső: A tojásfarmer	8-
Wellmann O.: Állattenyésztés 16-2. kiadás	12-
Andrássovich G.: Házinyultenyésztés. 7. kiadás	3-
Meister Ferenc: Hasznosító tőgytenyésztés	5-
Telki István gróf: Szövetkezési mozgalom sorsa Szovjet-országhoz	24-
Hérics-Fóth-Osztróvszky: A szeszgyártás kézikönyve, fűtve Szabó Zoltán: Szőlő növények beteg és gondozás	6-
Hankó Béla dr.: A hal és a halgazdaság	8-
Rudnyánszky F.: Gazdák és levonások lovaképvé	3-
Ádám László: A magyar gabonacsa	3 00
Vig Emil: Az Alföld öntözése és egyéb	5-
Sávoly S.: A konyhakert különleges terményei	2 50
Bakoss László: A tyúktojás hozamának fokozása	1 20
Gyárfás J.: A vadprece sikeres irtása	2-
Mahács Mátyas: Bogycsüggelvények termesztése	6-
Váczy Miklós dr.: A nyomásos gazdálkodás Fűzessbonyonban	8-
Erskó Károly: A magyar mezőgazdaság rekonstrukciója	1-
Bittró Miklós dr.: Műtrágyák és műtrágyázás	4 40
Weiskó Vilmos: Sertésenyésztés és hizlalás	4 50
Plukovich J.: A legelőkérdés és annak fontossága	8-
Csöser Gyula: A város és a falu fűszere	5-
Kádár Lajos: Tavaszi munkák a méhészetben	3-
Erdei-Göller: Mezőg. traktorok szerkezete és kezelése	10-
Szőnyei Lőránt: A modern eszékofarm	4-
Osztróvszky Antalné: Szőlő és mustfeldolgozásának új irányja	5 00
Limbacher K.: Konyhakerti növények koraal termesztése	4 50
Glaser A.: Az oxigén szerepe a sejtlélekezés stb. szemp. nyárból	2-
Perneczky B.: A gazdasági eselők szolgálati viszonyai	2-
Schaadi József: Sertés tenyésztése	5-
A juh és a kecske tenyésztése	6-
Kotals E.: Gazd. épületek becselése és amortizációja	4-
Buday Barna: Magyar fényképek	3-
Gyárfás József: Műtrágyázás gyakorlata	3 20
Telki Andor: A szőlők felújítása. 2. kiadás	1-
Barsch: Traktorok és motorokák használatának elhárítása	3-
Winkler János: Haromfényésztés. 2. kiadás	10-
K. Takács Gyula: Vésőburgonyatermelés	5-
Weiskó: Az alföldi fűtőhőmunkálajok okoszerű mezőgazdasága	4 00
Hutya: Tudnivalók az állatfajtaalkalmazásról 2. kiadás	2-
Mahács-Liszka: Kertészeti üzemtan. Jövedelemzárólatástan	10-
Mattyasovszky M.: A földművelés közgazdaságtana	18-
Thaisz Lajos: A magyar talaj gyepelése	3-
Beráti István: Tanulmányok az agrárpolitika köréből	12-
Reichenbach B.: Dánia mezőgazdasága	2-
Bécs László: A burgonya termelése és nemesítése	3 00

Árak postaköltségek nélkül értendők!
"Patria" r.-t. könyvostálya. Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

MÉLYHÜTÉS — JÉGGYÁRTÁS
minden szakértelem és vegyszer nélkül
A SVÁJCI BROWN-BOVERI-FÉLE 1705
piros-ezüst A-S hűtőautomatával

Egyszerű! Nincs kezelés!
Tiszta! Nincs utántöltés!

A HÜTŐAUTOMATA MELLETT ELSŐRANÓU AMMÓNIAKOMPRESSZOROKKAL SZOLGÁLTATUNK.
Gellért Ignác és Társa R.-T.
Budapest, VI., Podmaniczky-u. 41.
WIEN TELEFON: AUTOMATA 212-91 BRÜNN

Csekély fogyasztás Nagy teljesítmény

HANOMAG

MEGÉRKEZTEK A LEGUJABB

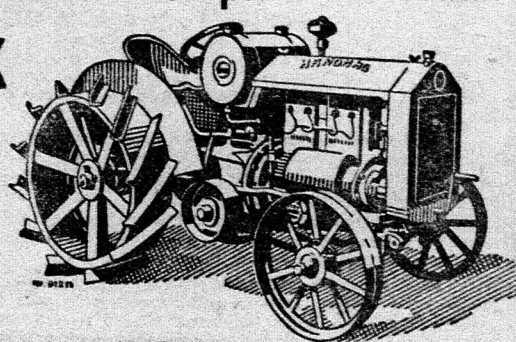
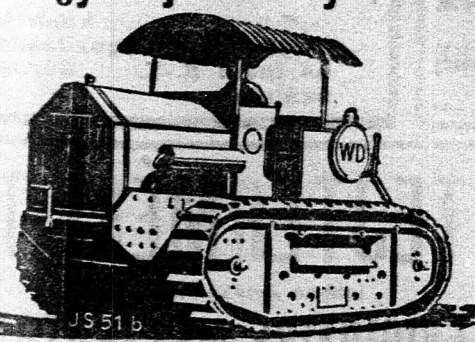
30 WD 10erős

30 lóerős kerekes traktor

HANOMAG — TRAKTOROK
LÁNCTALPAS ÉS KEREKES KIVITELBEN
AJÁNLAT ÉS SZAKTISZTVESELŐ KIUTAZÁSA DIJTALANI

„LIGO“ R.-T., BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 31. Sürgőnycim: LIGORT Budapest TELEFON: Lipót 984-II

Szánt Boronál Csépel Társcsál Boronál Vontat

MAISAI BÉRURADALOM

KESZŐHIDEGKUT ☉ # GYÖNK 7

Maise, 1928. október 9.
Tolna vm.

T.

FÖLDMŰVELŐ-, TRAKTOR- ÉS GÉPKERESKEDELMI R.-T.

BUDAPEST,
VI., Vilmos császár-ut 61.

Van szerencsénk közölni, hogy az Önöktől vásárolt John Deere D. típusu traktor a gazdaságunkban megtartott próbaszántás alkalmával az alábbi eredményeket mutatta fel:

A gép szántott 6 óra 30 perc alatt 7 kat. hold 414 négy-szögölet és ehhez 45 kg. petróleumot fogyasztott el. A szántás mélysége 7" volt.

Fenti adatok megfelelnek kat. holdankint 6.25 kg. petróleumfogyasztásnak.

Teljes tisztelettel

MAISAI BÉRURADALOM

Bischitz o. k.

2096

ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET
BUDAPEST, IX. KERÜLET, KÖZTELEK-UTCA 8. SZAM
Automata 866-01 TELEFON Automata 866-05

Az OMGE üzemi és számtartási osztálya

minden tekintetben előmozdítani kívánja a gazdaközönségnek érdekeit, s ezért elvállalja a következő munkálatokat:

1. **Gazdaságok könyveinek vezetését és ellenőrzését, tisztajövedelmi mérlegek elkészítését és hitelesítését.** Értesítésre megbízottunkat a helyszínre küldjük, aki ott leltároz, megállapítja a cselekvő, szenvedő és tiszta vagyont, fellekelteti a könyveket és a gazdaság vezetőjét a könyvelésre vonatkozólag utbaigazítja. A mai viszonyok mellett nagyon fontos az, hogy olyan számtartás álljon a gazda rendelkezésére, amely áttekinthető és megbízható. Sok kára van a gazdának abból, ha nem vezet rendes számtartást. Adózás szempontjából is előnyben részesülnek azok, akik rendszeres számtartás alapján készített tisztajövedelmi mérleggel igazolják gazdaságuk jövedelmét. Ezen kíván segíteni az OMGE számtartási osztálya.

2. **Adó- és illetékügyekben tanácsot és szaksteru felvilágosítást** ad, anélkül azonban, hogy hatóságok előtt képviselőt vállalna.

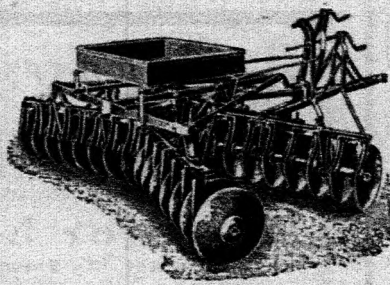
3. **Üzemi kérdésekben felvilágosítással szolgál, tüzenterveket készít, becslesekot végez, szakértőként eljár bírósági és magánfelek felkérésére, akár peres ügyekben, akár bérletadás, átvétel, örökösödési osztály elkészítésénél, vagy bármily gazdasági üzemi természetű ügyben. Elvállalja élő- és holtfelszerelés felleltározását, becsleését.**

4. **Vasuti fuvarlevelek és gyógytári vények díjszámításának a felülvizsgálását.** Felhívjuk a gazdák figyelmét arra, hogy vasuti fuvardijajukat csekkklapon fizessék. Részletes felvilágosítással és csekkklappal szolgálunk erre vonatkozólag.

5. **Ingtalanforgalmi osztályunk elvállalja birtokok adásvételének vagy bérbeadásának lebonyolítását, előnyös birtokbérletek szerzését. Biztosítási ügyletek legelőnyösebb lebonyolítását.**

Saját érdekében cselekszik tehát minden gazda, ha mennél gyakrabban veszi igénybe ezentul osztályunkat, mely mint központi iroda minden tekintetben teljes titoktartás mellett rendelkezésre áll. **Adóbevallási célra évszámolókat készítünk és kész mérlegeket felülvizsgálunk és hitelesítünk.** A zárszámadásoknak mielőbbi beküldését kérjük. A **mérleghitelesítést egy gazdaság se mulassza el az idén annak elfogadása érdekében.** Akik osztályunkat igénybe óhajtják venni, kérjük saját érdekükben ezirányu, mielőbbi szives értesítésüket Budapest, IX., Köztelek-utca 8. címre.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
Igazgatósága.

A kűszöbön álló tarlóhántáshoz amerikai rendszerű
traktor-tárcsásboronákat

szállít, bármily mennyiségben raktárról,
garancia mellett, jutányos áron

**SZILÁGYI ÉS DISKANT
GÉPGYÁRA, MISKOLC**

VISZONTELADÓKNAK KEDVEZMÉNY!

Szénat, szalmát,

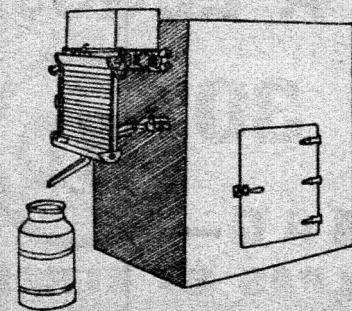
lucernát, lóherét, zabosbűkkönyt és
muhart **ELAD és VESZ**
minden mennyiségben

Schreier-Kéla Kereskedelmi Részvénytársaság
Budapest, VII., Izabella-utca 34.
Telefon: József 320-32 2011 Telefon: József 438-49

Kitünő minőségű ide!

préselt buzaszalma

bármely mennyiségben kapható
a Nyírség Mezőgazdasági
és Ipari R.-T.-nál, Görög-
szálláson. 2147

TEJTERMÉKEIT

jobban értékesítheti, ha

FRIGIDAIRE MÉLYHÜTŐT

használ.

Ajánlattal szolgál:

HAHN ARTHUR ÉS TÁRSAI

BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 12. SZÁM
Telefon: Automata 898-88
Sürgönyoim: HANCO Budapest

Mén- és bárányeladás

4 éves, fekete, jegytelen, 178 cm. magas, kifogás-alan küllemű, erős csontozatú mesőhagyma-szájfalú, N. típusú mén eladó **Tirbe-puszta**, Heves megye, Nagybány. Utasait eladó 460 drb. fő-összevétel bárány. Szárazpáronként 60 kr. Telefon: Nagybánya 2148

Garantáltan legjobbj minőségű tőzefekál-komposzttrágyát

azonnal szállít váltóhittel ellenében is és előjegyzéseket elfogad
A Magyar Városok Gazdasági Központja R.-T.
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 40. Telefonszám: József 398-21

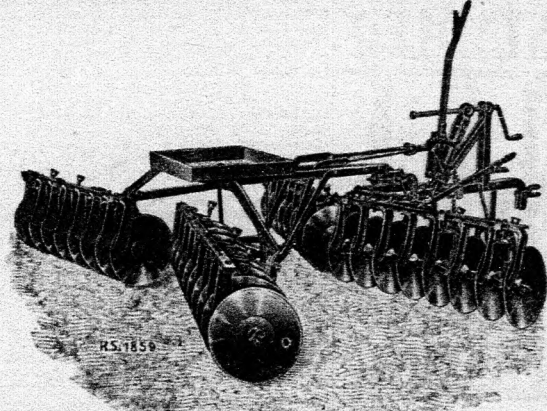
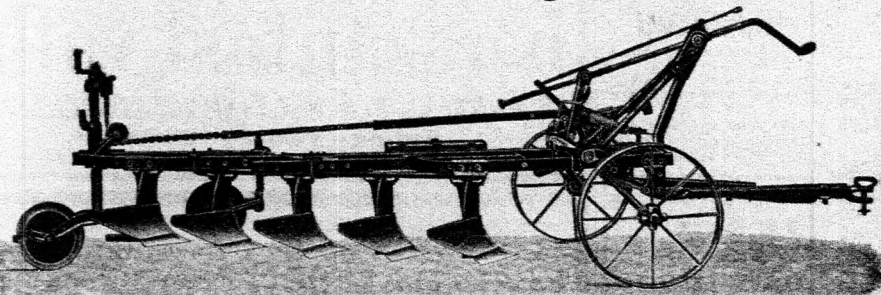
KÖLCSÖNT ÓHAJTÓK fordulhatnak kővetlenül! **Agrária Részvénytársasághoz.**
Tel.: J. 418-79 Budapest, Erzsébet-körút 2. Tel.: J. 418-79
Sürgősen kővetünk birtokra, házakra és vállalkozásokra az Amerikai bankkölcsön bekezelésével illetéktelenesen kővetőkre kővetésük megállítására. **Kisbirtokok is.** 2142
Kölcsöntajánlókat jutalékban részesítünk

A bekövetkező idényre mérhető arakon ajánljuk az eredeti **SACK**-gyarmányu

dupla tárcsásboronákat

és mindenféle **tarlóhántókat** traktor után való nagyságu használatra.

Mindezek raktárunkban megtekinthetők.

PROPPER SAMU R.-T.

Budapest, V., Vilmos császár-ut 52. szám.

ELADÓ

sértéshizálás célját szolgáló 2 katasztrális hold kiterjedésű

gazdasági telep

Balatonhoz közel, folyóvíz és vasúti gőponton mellett, urilakkal, gazdasági és magtárépületekkel, **800 darab sertés befogadására alkalmas állásokkal**, teljes modern felszereléssel (szélmotor, vízvezeték stb.). Tudakozódások „Hizalda 2149” jelgére a kiadóhivatalba kéretnek. 2149

MOST JELENT MEG!

Szálas takarmánynövények termesztése
3. kiadása

Irtók: Szilassy Zoltán és Grábner Emil
318 oldal, 104 ábrával
ÁRA 14 PENGŐ
"PÁTRIA" R.-T. KÖNYV-OSZTÁLYA, BUDAPEST, IX., ÜLLŐ-UT 25. SZÁM

Hirdetmény.

Szabadzállás községében 1928. október 25-én délelőtt 11 órakor a néhai Méhes Béla hagyatékához tartozó

5 hold szőlő

a rajta épült házzal és a helyszínen lévő felszerelésekkel együtt nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatik.

Kikiáltási ár 10.000 pengő.
Részletes feltételek a községében megtekinthetők.
Budapest, 1928. október 9. 2148 **Községi Előjáróság.**

Futóhomokon, lápon, sáros, süppedékes talajon,

emelkedéseken egyaránt szánt az

50 HP LHW TRAKTOR

(kb. 35 vonóhorog-lóerő)

Felvilágosítással szolgál:

SATURNUS

Műszaki és Gépkereskedelmi R.-T.
Budapest, VI. ker., Teréz-körút 40-42. sz.

A TRAKTORT PRÓBASZÁNTÁSRA LEKÜLDJÜK.

ALLATOK

Teheneknél, kocáknál

petefészekbetegségek (mikroból) vérvizsgálattal, kórokozók (komor) mintáiért Monksy János állorvos, Dorocsi, Teleki u. 9. 8737

STADLER

YULAI LÁNCOK

Gyári iroda: Budapest VI., Teréz-körút 43.

VEGYESEK

MENKÉLT ÉS KIUTASÍTOTT. Alkalmazható 5 gvermes gazdatiszt kőri a jószívű földirtók és gazdatiszt urak segítségét. Felszerelés kőrházi kezeltre kell menni, aki kenyérkereső. Adományok „Köztelek” címre. 8733

Jó vasúti összeköttetésű birtok az eddigieknél magasabb földmértet biztosító, lajencsós irányítású, a fővárosi kijárálag való igazgatását — egyelőre ideiglenes megbízással is. Készülékek és minimális natúrálik ellenében — felelősséggel vállalom. Szakvélemény, tanácsot alkalmilag is adok. Beszélhet, parcellákat elvethet. Helyi viszonyoknak megfelelő letelés tervezet (térképet) elkészíték. Fővárosi különleges, fontosabb megbízásokban eljárók. Sokévi általános tapasztalattal, minden irányban a legjobb fővárosi összeköttetésűekkel, minden vidéken helyi ismeretekkel. Központon levő iroda helyiségekkel, telefonnal rendelkezem. Tokaji Nagy László okleveles gazda, volt rt. jószággazdát, Budapest, VIII., Stáhly-utca 5. I. 8. Telefon: József 354—44. 8667

KERTÉSZET és dínytervet készítesek vállalkozók 1928. évre. Szíves megtekintésére kér. Komoró Pál, Szék. 8734

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalunk és től munkára, bármennyi emberrel. Déri Mihály munkavállalkozó. Rábadívidg Vas megye. 8677

TELEPÍTÉSRE 200—300 darab marhát, szorkivul 400—500 darab birkát vállalna azonnalra kitűnt istállókkal, legelővel és sok szénával bíró dundantúli gazdaság. Megkereséseket „Jó teleítés 8737” jelzőre a kiadóhivatallal továbbít. 8737

ELADÁS

Venni akar valami gazdasági gépet alkalmi áron?

Forduljon bizalommal Braun és Ürményi céghez Budapest, V., Báthory-utca 7.

ÉKELEKTRIKUSZEMELT bármely gyártmányú fogatos ekékhez, ugyancsak szántóvasakhoz, kormánylenkezők gőz- és motorkékekhez, előrendű szőlőanyagból, versenytáron szállításra Braun és Ürményi, Budapest, Báthory-utca 7. 1651

Új és kevésbé használt traktorok, lökértéltégek, asványi-féle szélkértégek, cséplőgépek, elevátorok, lombhullató szertégek stb. legelőnyösebben beszeresethetők és cserélhetők L. Lukács Vilmos gépnyakkereskedőnél, Nyiregyházán. 8727

ALAGON, közel a közszékházhoz egy 300 négyzetméteres villatelek eladó. Érdeklődni lehet: Dunakész, János-utca 9. szám alatt. 8222

ELADÓ jutányos áron egy oszított, kétajtós, kifogástalan állapotban levő új típusú NASH-AUTO két pótkerékkel, teljesen felszerelve. Érdeklődni lehet: dírdőlt 8—12-ig és délután 4—7-ig Budapest, V., Alkotmány-utca 12. I. 5. Telefon: 921—52. 8724

SZÁRTÉPŐ 13-as Tornádó, egy garnitúra tartálfékes, kifogástalan állapotban eladó. Cím: Barcza Imre földirtók, Pusztazápor, u. p. Sóska. 8615

KÖRTELLEL ezer mázsa takarmányrepa eladó. Ára az Pusztacségy vagonba rakva métermázsánként négy pengő. Megkereséseket kérjük Zombokolli gazdaság, u. p. Pusztacségy címre küldeni. 8651

ADÓ alk használó Késchné-féle szalmaürész, 5 kőrös Martos és Horváth gyártmányú benzintorral, transmissióval, kedvező fizetési feltétellel. Bővebbet Halasz gépraktár, Karcag. 8673

CUKORREPA, 25—30 vagonnal eladó, Tarczal vagy Tiszalók állomásra szállítva. Ajánlatok Mejerer Mihály gazdasági intézménye Csobaj küldendők. 8674

200 MÁZSA kovasízi 64 200 mázsa hatvani utánterméttel igen szép. Hana sórparavető-mag eladó vasúthoz szállítva 30 pengővel. Haron Deering Ideál kévekötő-aratógép teljesen jókárban eladó. Mész Zoltánál, Áltatóban, a vidéki megvásárlásért. 10 lőreje MÁV golyócsapágyas cséplőszekrényt, pályaváruval cseréltek ugyanilyen 6 lovas szekrényért. 8738

ELADÓ 54-es nagy 8-as MÁV golyós cséplő előrendű kárban, ugyanott egy Hart Paar és egy Cornick-traktor is eladó három vasúti kével. Formádi József, Kecskemét, Klapka-utca 28. 8723

DUNÁNTUL 1200 magyar holdas előosztályú birtok főrt kastélyval eladó. Dr. Barabély ügyvéd, Budapest, VIII., József-körút 90. 8725

KÁRTYAJÁTEKOSOKNAK: Most jelent meg: Zelnay Vilmos: „A Kártya története és a kártyajátékok” című, 382 oldalra terjedő és kártyaszórárral ellátott 34 képpel díszített könyve. Ára 7 pengő. „Patria” r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

ELADÁSRA kerül a bükkösi uradalomban egy drh. teljesen jókárban levő (eddig még nem használt) szalmatartó. Posta és vasút Bükkös, Baranya m. Tiszasszentimre. 8748

ACTYLON világításhatározás, szabaddalmazott, bükkösi, igen jótákos áru, 7 szobára való lámpával, minden felszereléssel eladó. Dékány István, Tiszasszentimre. 8748

20-as Fowler-gézek, kértéprendszerű, kitűnő kárban eladó. Megtekinthető üzemben is. Kedvező fizetési feltételek. Paál Lukács, Kiszajlás. 8749

49 hold prima fekete földem rétessel, uzarral, takarmánnyal, gazdasági épületekkel dúsan felszerelve, más vállalkozás miatt sürgősen eladó, állomás közelében. Paál Lukács, Kiszajlás. 8750

466 n. hold szép majornál, Esztergom megyében, egészében vagy nagyobb részében eladó 400.000 pengőért. Fele teher maradhat. 390 hold mindent megtermő szántó, többi fiatal erdő. Bővebbet Gaál Imre-nél, Budapest, VII., Király-utca 19. 8751

FORDSON-traktor, Oliver-ekével, társas kőrokvál, Newmeyer-traktor négy- és kétkerékű eladók. Felvilágosítással szolgál Hevesmegyei Gazdasági Egyesület Gyógyos. 8724

ELADÓ tüzér métermázsás írisz cukorparazetek, Döle Gyula Budapest, IV., Béla-u. 2. Felszámgyarországó hinya és kohómá r.-t. 8750

ELŐRENDELI új vadászgyevey, legmodernebb, kakasnékül német (Suhl) fegyverműves kézműves, különösen kiváló bordreppeséggel, háromszéret sűrűségű eladó. Csiky Budapest 17., Szerbi-ut 23. Egyetemi Agrochimiai Intézet, délután 6-ig. 8752

„THOST”-féle előrendű, stabil gézekéhez, legelőcsépl. ezen használatra mellett örökös tüdőmegtakarítás. Keveset használják igen olcsón eladó. Heródi Antal, Heródi, posta, telefon, dialom. Heródi, posta, telefon, dialom. Heródi, posta, telefon, dialom. 8753

ELADÓ, azonnali behálózással, Horváth-kertés, I., Attila-u. 7. elsőemelti 4 szobás, komfortos örökkladás. Bővebb érteztést Boros ügyvédnél Budapest, I., Logodiu-u. 25. 8755

LIHA, gőzdör Chrysanthemum eladó, darabja 30 fillér. Mintacsokor, többféle szép Chrysanthemumból 1 pengő. Czebe István, Bánhalom, Kunhegyes. 8756

ÖRÖKZÖLDEK sürgősen, olcsón eladók. 3—4 éves szép Bükssz, Evenszusz, Borosváry, Anepész (val szék), virágzó árvaszka, Campanula, Dianthus, Borhatás nagy mennyiségben. Szendy kertész, Rákosszentimre, Jenő- és Dófa-utca sarok. 8752

STADLER

KAPU

KERITES

Gyári iroda: Budapest VI., Teréz-körút 43.

Magyarország állattenyésztése

Kiadja az OMGE Szerkesztő: Dr. Konkoly Thege S.

I. kötet. Wellmann Oszkár: Szarvasmarha-tenyésztés, kötet — Pengő 6.—

II. kötet. Döhrmann Henrik: Lótényésztés, kötet — Pengő 6.—

III. kötet. Dörner Béla: Sertés-tenyésztés, kötet — Pengő 6.—

IV. kötet. Kovács Béla: Juh-tenyésztés, kötet — Pengő 6.—

„Patria” r.-t. könyvosztálya Budapest, IX., Üllői-ut 25.

SÓVALISZT SÓYAPOGACSA SZEZAMPOGACSA FÖLDIDIO (ARACHID-POGACSA)

a legmagasabb emészhető — proteín-tartalommal.

Grünfeld és Berczeller cégéi 8905 Budapest, V., Nádor-utca 13. Telefon: Teréz 207—60

Westsik Vilmos

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága

Ötöd. 187 oldalra terjedő, gyakorlati szakkönyv. Ára 4 P 50 f. „Patria” r.-t. könyvosztálya Budapest, IX. ker. Üllői-ut 25.

Fattering-féle la vérliszt

Extrahált szójadara

Speciális halliszt

Pehelyszerű Dorschliszt

Speciális husliszt

Univerzális sertéstakarmány

Extrahált repcedara és mindenféle olajpogácsák

a legmagasabb beltartalommal legelőcséplésben kapható:

ZWERNER JACQUES cégéi 2086 Budapest, V., Nádor-u. 28. Telefon: Automatá 140—72

VÉTEL

Eladni akar valamit gazdasági gépet?

Forduljon bizalommal Braun és Ürményi céghez Budapest, V., Báthory-utca 7. 1651

HASZNÁLT, jókárban levő kompresszoros lejtűtő pász-törzsdával vesznék Cím: „8618” alatt a kiadóhivatallal. 8618

HIDRELEGET használható, jó állapotban kerestünk megvételre. Dr. Csobaj Gyula gazdasága, Csobaj, Szabolcs m. 8722

BÉRET

BÉRET. Dundantúli szeregy-szavas fővárosi, ötszobás és kétészes. Válaszlevegőt 800 kérék Deleva, Pécs, Széchenyi-tér nyolc. 8753

Mérleggyár ZISKA J. utóda Rostély György

Budapest, VI., Eötvös-utca 47. sz. Telefon: Teréz 246—12

Alapították: 1872 1818

Javításokai elfogadók Árjegyzéket bérmentve küldök.

Ingyen küldjük legújabb gazdasági szaköny-
jegyzékünket „Patria” irod. vál. és nyomdai
r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25

Soványseretés-eladás.

50 drb. másfél-lóvas kocsisút, párosán 180 kiló
15 „ másfél-lóvas ártány. „ 150
120 „ nyolclóvas kocsisút, párosán 85 kiló
85 „ nyolclóvas ártány. „ 70
eladók: az eladó sertécek 50%-át átvesszelék, a többi prima, beállításra való anyag. A kocaik mindenek nélkül olva. Csobaj Gyula gazdaságban, Csobaj, Szabolcs m. Posta, telefon Csobaj, vasúti állomás T. cel. 8744

Kéttéprendszerű gézekkel bérszántást vállal

HAJDU LÁSZLÓ OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, TÖRÉNYISZÉKI SZAKÉRTŐ

Budapest, VIII., József-körút 49.

Telefon: József 322—55 2145 Telefon: József 322—55

Szakszerteien szisztkeltenített, kézzel válogatott 100% tisztaságú, 96—98% csiraképességű fajtisza

korai zöld EXPRESS borsó vetőmag

100 kg.-kint 65 pengőért bármely mennyiségben megrendelhető a Nyírség Mezőgazdasági és Ipari R.-T. nál, Görög szálláson. 2146

Angol „LISTER” keszengyágánu BENZINTRUCK, valamint 1/3—20 lőerős benzinmotorok, villanyagregátorok utólréhetetlenek!

Vezérképviselet:

Südfeld Gábor okl. gépészmérnök

Budapest, VI., Szondy-u. II. Telefon: Aut. 246—II.

Phoebus-Standard

Petroleumgáz-lámpák nappali lenyit árasztanak. Kellemessé teszik estéit.

Asztali, függő és hordozható formákban. 14—20 óra alatt fogyaszt 1 liter közönséges petróleumot. Fízetési-könnylékek. Kérjen ismertetést.

Vezérképviselet:

Ardó József BUDAPEST, VI., Tel.: 216-34

12 HAVI HITELRE

szállít évi 8% kamat mellett minden fajtájú bel- és külföldi

tenyész- és igásállatot.

Importált Yorkshire-i tenyészsertést, anyasertéseket, kanokat. 2 28

Kül- és belföldi teheneket és mindennemű haszonállatot. Minden további felvilágosítással szolgál a British and Magyar Corporation Ltd. képviselője:

Magyar Város- és Községfejlesztési R.-T. állatkereskedelmi osztálya

BUDAPEST, V., Béla-utca 8. sz.

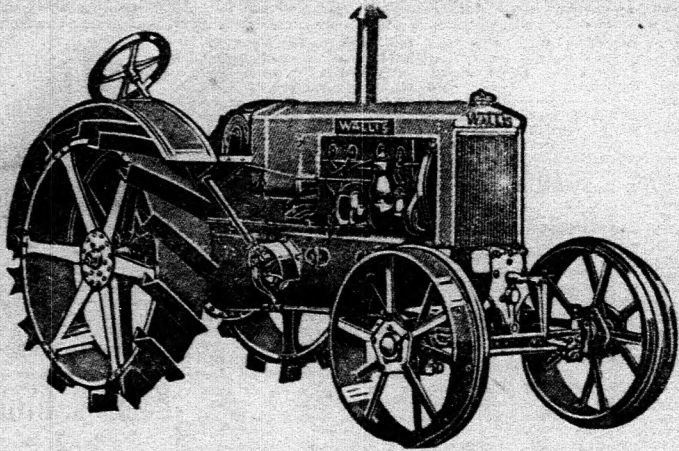
Állat-, termény-, anyagszámadás

a „Patria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) kiadásában megjelenő!

Állat-, termény- és anyagszámadás nagyobb gazdaság kimutatásainak összefoglalására szolgál és a következő számlákat tartalmazza:

- Lovak számlája
- Szarvasmarhák számlája
- Juhok számlája
- Sertések számlája
- Gabonaművek számlája
- Olajosok és hűvelyesek számlája
- Vetőmagvak számlája
- Gumós és gyökeművek számlája
- Érotakarmányok számlája
- Szálantakarmányok számlája
- Élelmiszerek számlája
- Kenő- és világítóanyagok számlája
- Vasak és fémek számlája
- Lemek és csavarok számlája
- Lánc, szeg stb. számlája
- Észközök számlája
- Eszközök és kenderárak számlája
- Különféle raktári anyagok számlája
- „ „ „ „
- „ „ „ „
- Festékárak számlája
- Fűtőanyagok számlája
- Építési anyagok számlája
- Kőület és bogaárak számlája
- Zsákok és ponyvák számlája
- Hordók számlája
- Üres nyomtatványok

A nyomtatványokon a bevétel és kiadás egymással szemben vezethető, tehát az egyenleg azonnal kimutatható. A könyv lapjai finom könyvpapíron készültek. Az Állat-, termény- és anyagszámadás 80 lapos terjedelmű. Nagysága 31×47 cm. jó erős vászonkötésben, elől tárgymutatóval, ára: 52 P.

A világpiac vezető traktortipusa
a MASSEY-HARRIS-féle

WALLIS-TRAKTOR

Fölényét bizonyítják a Müegyetem által hivatalosan megállapított eredmények, amelyek szerint a

WALLIS-TRAKTOR

középkötött talajon óránként 1-2 kat. holdat 20 cm. mélyen szánt fel és kat. h-ként 6-15 kg. petróleumot fogyaszt.

Részletező felvilágosítással szívesen szolgál:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Nyugati fiók: VI., Vilmos császár-ut 63.

Farkas és Társa R.-T.
lakatos-árny- és vaszerkészítőgyár
Budapest, VI., Lehel-utca 8.
Telefon: Lipót 908-62

Kovácsolt-, idomvas-, magtár-,
lathalló-, pince- és tetőablakok,
rácsos kapuk, rácsos kerítések raktárról
azonnal szállíthatók 15-1

Gőzekebérszántást

őzei és tavaszi szántást, gyepfőrést, szőlőtelepet
faiskálók, aratóeset mély rigolirozást vállalja

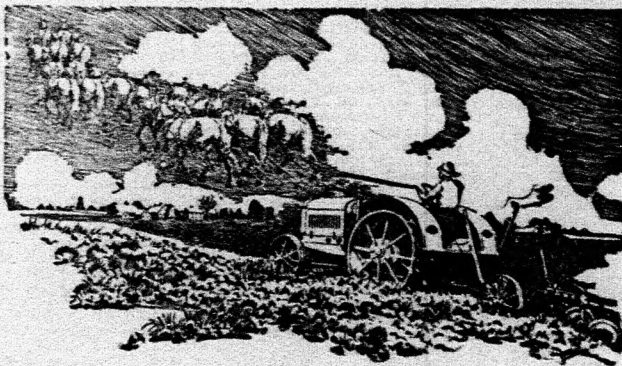
Wolff Ernő, Budapest-Kelenföld

2073 telefon: József 426-24 (Kelenföldi) Kellék: Budapest

Manqalica tenyészkanok és tenyészborjak

kanok: Csabai Gyula, Csabai, Szabócska megye
ráskálomák T. re. I. A. u. n. sz. mely a Müegyetem
tenyésztők Országos Egyesületének agja 1922-ben I. kan-
díjat, I. koadíjat 1923-ban Nagydíjat (Champion), 1924-ben
I. koadíjat, I. koadíjat 1925-ben I. koadíjat, I. koadíjat
1926-ban I. és II. koadíjat 1927-ben I. koadíjat 1928-ban
I. koadíjat, I. koadíjat nyert a tenyészállatkiállításán.

Miért a CORMICK a traktorok királya?

Mert:

	20 HP	30 HP
felszánt egy óra alatt .	1 m. holdat	1.5 m. holdat
fogyaszt m. holdankint .	6.4 kg.	6.2 kg. petróleumot,
középkötött talajon 8" szántási mélység mellett.		

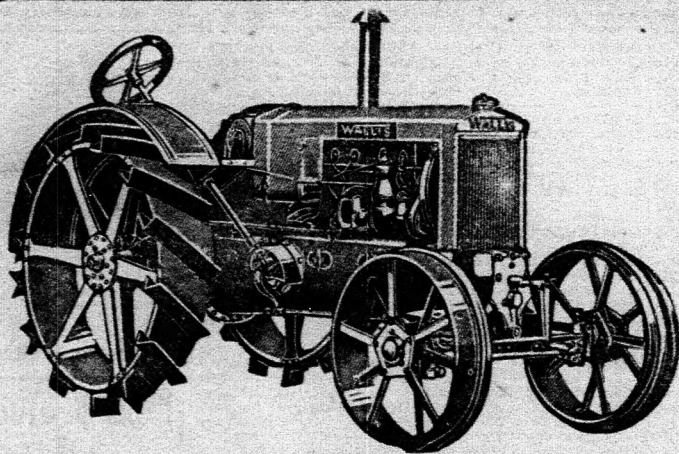
Kenőolaj-fogyasztása: 10 magyar holdra 2 kg.

Élettartam: 8-12 év.

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY
MC CORMICK, CHICAGO
VEZÉRKÉPVISELET

DÉNES B.
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., VÁCI-UT 98.

LEVÉLCIM: BUDAPEST 65. FIOKBÉRLŐ
SÓRGONYCIM: „DÉBERT BUDAPEST”
TELEFON: L. 909-51, L. 909-87, L. 920-63 ÉS L. 963-42
8126 ALAPITVA 1883

A világpiac vezető traktortipusa

a MASSEY-HARRIS-féle

WALLIS-TRAKTOR

Fölényét bizonyítják a Müegyetem által hivatalosan megállapított eredmények, amelyek szerint a

WALLIS-TRAKTOR

középkötött talajon óránként 1-2 kat. holdat 20 cm. mélyen szánt fel és kat. h.-ként 6-15 kg. petróleumot fogyaszt.

Részletek felvilágosítással szívesen szolgál:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Nyugati fiók: VI., Vilmos császár-ut 63.

Farkas és Tarsa R.-T.
 Lakatosárú- és vaszerkesztőgyár
 Budapest, VI., Lehel-utca 8.
 Telefon: Lipót 908-62

Kovácsolt-, idomvas-, magtár-,
 állító-, pince- és tetőablakok,
 rácsos kapuk, rácsos kerítések raktáráról
 azonnal szállíthatók 15/1

Gőzekebérszántást

őzsi és tavaszi szántást, gyepfőrést, szőlőtelepek
 fűszelést, erdőutak mély rigolozását elvégzi

Wolf Ernő, Budapesti-Kelenföld

2073

Manqalica tenyészkanok és tenyészkanok

kapitok, Csehbaji Gyula, Csehbaj, Szabolcs megye
 vasútiállomás T. r. d. A tenyésztés helye a Magyar
 tenyésztők Országos Egyesületének agia 1922-ben I. kan-
 díjat, I. kocadját 1923-ban Nagydíjat (Champion), 1924-ban
 I. kan díjat, I. kocadját 1925-ben I. kan díjat, I. kocadját
 1926-ban I. és II. kocadját 1927-ben I. kocadját 1928-ban
 I. kan díjat, I. kocadját nyert a tenyészállattalításon.

Miért a CORMICK a traktorok királya?

Mert:

	20 HP	30 HP
felszánt egy óra alatt .	1 m. holdat	1-5 m. holdat
fogyaszt m. holdankint .	6-4 kg.	6-2 kg. petróleumot,
középkötött talajon 8" szántási mélység mellett.		

Kenőolaj-fogyasztása: 10 magyar holdra 2 kg.
Élettartam: 8-12 év.

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY
 MC CORMICK, CHICAGO
 VEZÉRKÉPVISELET

DÉNES B.
 RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 BUDAPEST, V., VÁCLUT 98.
 LEVÉLCIM: BUDAPEST 55. FIOKBÉRLŐ
 SÓRGONYCIM: „DÉBERT BUDAPEST”
 TELEFON: L. 909-51, L. 909-87, L. 920-63 ÉS L. 963-42
 8126 ALAPITVA 1883

XXXV

Füldbirtok
 10k és

Részvény
 Egyéb t

Az új pen
 Miért kész
 A traktork
 A gépjárm
 A csuszta
 (Kulin S
 Termőkepe
 öröklést
 Borjuk ne
 A tejterm
 nehesség
 Az üzemi
 Állateletta
 Levelszekr
 fereg kán
 Könyvism
 Kisázsia s
 A kehdial
 Vegyes kö
 Tőzsdé, k
 Szerkesztő

AZ

Az Orsz
 müs
 a Felsődu
 vidéki Fő
 7-én és
 csolatosar

tart, am
 Novemb
 a keleti
 induló gy
 Délelőtt
 gyűléster
 1. Meg
 tanácsos,
 sületének
 2. Üd
 3. Áll
 Rothmeje
 4. Idő
 Göth Lás
 gató.
 5. A g
 okl. gép
 6. Hoz
 7. Elm
 müegyet
 ságának

A j
 K
 Üzem
 Kapl
 cikkek
 Ma

Mai s